

БЫЫБАР ХРОНИКАТА

Балажан ыйын 28 күнүгөр «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар кандидат Андрей Новгородов «Намкоммунтеплээнэргэ» ОАО производственной учаастагы үлэһиттэрин кытта көрүстэ.

Бу күн Андрей Новгородов улуустаагы балыһа хирургическай отделениетын үлэһиттэрин кытта көрсөн кэпсэттэ. Салгы Нам 1 №-дээх орто оскуолатыгар тийэн коллективны кытта көрсөн ирээ-хоро кэпсэттэ. Бу оскуола быйыл 140 сыллаах үбүлүөйүн туоларынан сибээстээн үбүлүөйгэ туох көмө оңоруобун туһунан туһуластылар. Онуоха кандидат үбүлүөйү тэрийэргэ көмөлөһөргө бэлэмнэ эттэ.

Алтынны 1 күнүгөр Андрей Новгородов библиотека, музей үлэһиттэрин кытта кэпсэттэ. Бу күн улуустаагы гимназия учууталларыгар тийэн бэйэтин программатын иһитиннэрдэ. Гимназияда улуус баһылыгын солбуйааччылар И.Р. Попов, С.П. Ядрихинский сырыттылар. Салгы «Сандалы» остолобуой коллективин кытта көрсөн кыһалбаларын быһаарыстылар.

Көбүлүүр бөлөх

«Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгын дуоһунаһыгар кандидат Ким Иннокентьевич Федоров нарсууд, 5 №-дээх «Кэскил» оҕо тэрилтэтин, Ленскэй нэһилиэк дьаһалтатын, ОДКХ, Шестаков аатынан культура киинин, гимназия коллективтарын кытта көрүстэ, программатын билсиппиннэрдэ, ирээ-хоро кэпсэттэ, бопшуростарга эппиэттэттэ.

Ордук чуолаан сыбаалка, суол, уулуссалары сырдатты, күөх зона алдынан эрэрин туһунан бопшуростар бэрилиннилэр. Көхтөөхтүк кандидат программатын ырыттылар, санаа үлэстээн бэйэлэрин этиилэрин киллэрдилэр.

Маны тэнгэ, Ким Иннокентьевич бу күнүгөр 1 №-дээх Нам орто политехническэй, 2 №-дээх орто оскуола коллективтарын кытта көрүстэ. Кинини итэһэллээх киһитэ, Ил Түмэн депутата, биер дойдулаахпыт, «Колми» САО генеральной директора Румянцев Николай Иннокентьевич арыаллаата. Ким Иннокентьевич программатын тула элбэх кэпсэти, ырыты буолла.

Көбүлүүр бөлөх

Балажан ыйын 27 күнүгөр «Ленскэй нэһилиэк» МТ баһылыгар кандидат Ефим Гоголев сарсыардаттан ветуправление үлэһиттэрин кытта көрүстэ. Үлэһиттэри сыбаалка, уулуссалары сырдатты, оро сатдарын тутуу курдук тыын бопшуростар долгуталлар. Ыччат кэскилин санаан спортивной тутуулар дэлэйэллэригэр бэйэлэрин баҕа санааларын эттилэр.

Хонтуора дьэтигин тутуута үп-харчы кырыымчыгынан ыраахаттардаагынан дьаһалта өттүттэн көмө баар буолуон эрайыллар. Орто саастаахтар киһээни өттүгөр коллегаларын, дьүөгэлэрин кытта бириэмэлэрин атаарар бар, кафе тутуулары көрдөөлөр.

Күн иккис аңарыгар Ефим Гоголев таас балыһа стационарыгар сырытта, медперсоналы кытта көрүстэ, үлэһиттэр улуус киинин тас көрүнүн тупсарга утумнаан үлэ барыабын, иккили этээстээх уопсайдар кырыһыналарын саңардарга, сайынгы уу ситимин саас эрдэтэн үлэстэргэ баҕа санааларын биллэрдилэр.

Көбүлүүр бөлөх

Кэлэр нэдиэлэҕэ улуус киинигэр сага поликлиника аһыллар үөрүүлээх түгэнэ бэлиэтэниэ. Элбэх эвэрдэлэр, махтал тыллар этиллиэхтэрэ, биллэн турар, республика, улуус салалтата дьон кыһалбатын өйдөөн бу тутууну аһыйах сылга үмүрүһүтэ ахтылыаҕа.

...Олэрэн,бу бырааһынныкка поликлиника тутуутугар урукку өттүгөр саҕалааһын үлэлэри ыһытты, үгүстүк туруорсубут, сүүрбүт-көшпүт сорох дьон ыгырыллыбакка да хаалыахтарын сөп. Кыһыыны-хотууну үлэстии хаһан баҕарар атарасыты аргыстаах буолар.

Бу поликлиниканы тутуу 3-4 эрэ сыл анараа өттүгөр саҕаламмыта, быдан эрдэтэн бэлэмниини үлэ саҕаламмытын туһунан 12 сыл кылаабынай бырааһынан үлэстэбит Василий Васильевич Макаров манньк кэпсиир.

«Тус бэйэм бу улахан тутууга быһаччы кыттыым 2002 сылга саҕаламмыта. Оттон бары билэрбитинэн туруорсуулар өссө эрдэ саҕаламмытара, ол араас төрүөттэринэн уһаан-кэнгээн тардыллыбыта. Ол иһин оччотооҕу улуус баһылыга Д.П. Корякинныын сүбэлэһэн баран сөргүтүөххэ дьин буолбута.

Бастаан Ил Түмэнгэ депутатпыт Нь.С. Тимофеевка тийибиппит, киһибит өйөөбүтү да үп өттүгөр иннибитэ. Эбиитин тутуу учаастагын таһаарар инниттэн эргэ дьыэлэри көтүрөр наада этэ. Манна «Якутпроект» холбоһуктан дьону таһаара сылдьыбытым, көрөн баран 4 эргэ дьыэлэри ханнык да суолунан көтүртэриэхтээххин диэбиттэрэ.

Аны ханан да харчы көрүлүбэтэҕэ, инвест-бюджеткэ суоҕун быһыытынан. Ол сылаан бастаан балыһа капиталнай өрөмүөнүгөр 1 мөл. солк. көрүлүбүтэ. Харахпын быһа

Ыл – ыччатынан

М.К. Аммосов аатынан ХИФУ уонна «Нам улууһа» МТ бииргэ үлэлииргэ сөбүлэнгэрин түмүгэр, Максим Кирович Аммосов төрөөбүтэ 110 сылын көрсө, улуус эдэр специалистарыгар анаан 10 дьыэ тутуулары былааннамыта. Балажан ыйын 29 күнүгөр Хатын Арыы нэһилиэгин Аппааны бөһүөлөгөр ол уон дьыэттэн үһэ олоххо киирдэ.

Дьыэлэр университет базатыгар тэриллит «Стройкомпозит» алын инновационнай-технологическай тэрилтэ бырайыагынан тутуунулар. Бу көдүүстээхтик итигиллэр ньыманан толкуйдамыт сонун тутуулар. Ол эбэтэр матырыйааллара тымныыны киллэрбэт, итинни таһаарбат, сайын сөрүүнү тутар аналлар. Онон төһө кыалларынан

В. МАКАРОВ: «МАННЫК САҒАЛАММЫТА»

симэн туран, үп сокуонун кэһэн 200 тыһ. солк. онтон быһа тутан ылабын, эргэ дьыэлэри көтүрүүгө бырактардым. Былыргы дьыэлэри көтүрүүбүт туһунан остуоруйалаах буолан табыста.

Бастагы биригээдэ кыһан үлэстээбэккэ баран хаалбытара. Өр буолбакка бары өлүтэлээбиттэрэ, сиэри-туому тутуһун дьин сэрэппиппин аахайбатахтара быһыылаах. Иккис биригээдэ, сэттэ киһи, эмиэ сатамматахтара, үс хонон баран киирэн кыкырачы аккаастаатылар.

Мин ыксаатым, кыһын ыган кэллэ. Куоракка киирэн «Стерх» салайааччыта, народнай депутат С. Березингэ тийэн үлэһиттэрин көрдөөтүм. Олорум таджиктар эбит, мин тутта аах-

— дьин. Эмиэ «Якутпроекттары» таһаардым. Арбынга тийэн балыктаттым, үүйэ-хааһа туттум. Аны харчы көстүбэтэ, ыксаан территориальной фондаҕа В.И. Назаровка сурук суруйдум. «Манньк улуу дьыаланы саҕалаатым, үбүнэн көмөлөс», — дьитим, онуоха «бу сатаммат, сокуону кэһии буолар» диэбитигэр эһиил ити үбү төттөрү биэриэм дьин мөккүлээтим. Киһим өр да өр толкуйдаан, саараан баран 250 тыһ. солк. биэрэргэ быһаарда. Оччолорго ити элбэх үп этэ.

Мин «Якутпроектарга» эбии 8 тыһ. солк. төлөөн 258 тыһ. солк. бырайыак сакаастаатым. Тутта чинчийи (изыскательская) үлэни саҕалаатылар. Хас да

сабын диэбиппэр сөбүлэстилэр. Намга кэлбиттэригэр бу иннинээҕи биригээдэлэр табыллыбатахтарын кэпсээтим, онуоха биригэдьиридэрэ күлэн баран: «Наш аллах велик и всемогущ, он с вашими духами договорится», — дьин кэбистэ.

Инньэ гынан дьоммут аһыйах хонугунан дьыэлэри көтүрэн бурҕаннатын кэбистилэр. Түүннэри-күнүстэри мөхсөн начаас бүтэрдилэр. Үрдүгэр олортубут, астарын хааччыдыбыт, дьоммут дьыэлэригэр баран кэлээри харчыга олус наадылаллар эбит. Бүтэрээт биер түүн сүтэн хааллылар.

Березингэ киирэммин сурастым, киһим утары ыйытар: «Дьоммун хайдах гыннын, түүннэри хомунан дойдуларыгар сус гыннылар», — дьитэ. Ол иннини үлэли сырыттахарына: «Золото нашло?» — дьин ыйыппыппар: «Маленько есть», — дьин хоруйдаабыттар. Былыр баай дьон тойон өһүөлэригэр көмүс манньыаттары кыбытар үгэстээхтэрин истэр этим, ол иһин сурастатым.

Ити ыкса күһүн түмүктэннэ, аны кыһынын үлэни ыһыппыппын. Онон эһиилгитигэр эмиэ толкуйга түстүбүт, «хантан харчы булан бырайыак оңорторобут?»

сиринэн буровойунан үүттэтэн «анныгар муус линза суох» дьин быһаардылар. Ити билигин тутуллубут миэстэтигэр көрбүттэрэ.

Кыһыны быһа (бырайыак оңоһулла да илгинэ) отделенилар сөбүлэстээдэрин кытта хас планерка кэнниттэн хааламмыт сага дьыэбитигэр ханна хас кабинет, хайдах быһыылаах оңоһууларын ырытыабыт.

Ол кабинеттары быһаарсарга күн сарсын көһөн эрэр дьон курдук былдыаһы-тараһы бөҕө, ону нэһиилэ уоскутабын. Олортон билигин ахсааннаах киһи хаалла — В.А. Максимова, М.С.

Оконешникова эрэ бааллар.

Бырайыак оңоһууларыгар РЭС, «Сахателеком», санэпиднадзор нөһүө элбэх согласование ыһтыбыт. Барыта куорат тэрилтэлэрин кытта үлэлэһэбин. Энергетиктэр ханна хас лаампа, розетка баарын чуолкайдылар, уот кыамтатын учуоттаары, онон эбии трансформатор турара сатанар дьин буолбута. «Сахателеком» биер оннук, хас телефон, ханан турара, холбоһоро — бука барыта ыһтыгар-чымпыгар дьэри оңоһуулар.

Дьэ, 2004 сылга бырайыак оңоһуулан бүттэ. Ол бырайыак сунньунэн тутуу министерствота эбии харчы көрдөөн Президенттэ тийибиттэр. В.А. Штыров оны билсэн баран доруобуйа харытабылын министрэ В.А. Александровы, улуус баһылыга Д.П. Корякины ыһтылар: «Бу туох бырайыагы, ханнык тутууну?» — дьин ыйыппытыгар: «Биһиги билбэт дьыалабыт, Макаров бартыһааннаан оңорбута», — диэбиттэрин ылымматах. «Үрдүттэн көрө олорон хайдах билбэккит?» — дьин сэмэлээбит.

Ол кэннэ миигин бэрэбиэркэлээн икки сылы быһа хаһыстылар, араас комиссия бөҕө кэлэн барбытара. 2005 сылга бэйэм сайабылыанна биэрэн уурайыппар итинник үбү туһаны бэрээдэгин кэспитим сүрүн төрүөт буолбута. Кырдыгынан эттэххэ, мин уурайытым

кэннэ поликлиника тутуутун туруорсуу правительство отчуотугар эрэ ахтыллар быһыылааҕа, күннэтэ кыһалда-сорук оҕостон сүүрэр киһи суоһунан уһаата-кэнээтэ быһыылаах. Саҕалаабыт дьыалам силгэ ситэн, эмчиттэр дьонунан уһулуобуйаҕа үлэлиир, ырыһахтар улуус киинин биер уһугуттан нөһүө уһугар тиэстибэккэ чопчу биер сиргэ аныгылыы оборудованиеҕа көрдөрөр кыахтаммыттарыттан үөрэбин, манна мин сэмэй кылаатым баарыттан астынабын.»

Кэпсэттэ В. КАСЬЯНОВ

МАЛААҤЫН

аһыйах энергияны туһанан, дьэни бүтүннүүтүн ититэр аналлар. Дьээ хаһаайыттар Н.Е. Маркова, Л.В. Максимова, М.Д. Ноговицына бу күн дьыэлэрэ тутуулан бүһүтүн бэлиэтиир сүүнэ күлүүстэри туттулар. Хаһаайкалары эвэрдэли СР правительствотын председатели солбуйааччы Ф.В. Габышева, ХИФУ ректора Е.И. Михайлова, улуус баһылыга А.И. Ильин уо.д.а. кэлбиттэр. Евгения Исаевна дуоҕабар быһыытынан үлэ салдарынан, хаалбыт сэттэ дьыэ тутуулуохтара дьин барыбыт истиибитигэр эттэ. Итинэн университет аатыттан сага дьыэлээх кыргыттарга 32 доймнаах ЖК телевизордары бэлэһтээтэ. Оттон дьэни туһуу устудьун уолагары, кинилэр салайааччыларын 10 тыһ. солк. бириэмилээтэ.

Л. УВАРОВА

Кини – киниэхэ

Ааспыт үөрэх дьылыгар З.П. Саввин аатынан Үөдэй орто оскуолатын 5 кылааһын 15 оҕо бүтэрдэ. Мантан биһир оҕо туйгундук, 9 оҕо «4» уонна «5» сыананан үөрэхтэрин түмүктээн төрөппүттэрин уонна алын кылааска үөрөспүт учууталларын Соловьева Оксана Афанасьевна үөртүлэр.

Оҕо алын кылааска хайдах үөрэммитигэр үрдүкү кылааска үөрөнөрү олус гутулуктаабын өйдүүбүт. Үлэтигэр ирдэбиллээх, бэриниллээх учуутал оҕолорбутун уонна биһигини, төрөппүттэри, үөрэх, үлэ тула сатабыллаахтык түмэ тарпыта. Кини тэрийиитинэн төрөппүттэр

ОҔОЛОРБУТ ҮӨРДЭМЛЭР

оҕолорбутугар анаан араас куруһуоктары ыытарбыт. Кудрина Гутыра Васильевна «Айылҕа доҕотторо» диэн оҕоһуктар, Евдокья Яковлевна, Александр Дмитриевич Новгородовтар дьиз кэргэн «Неболейка» куруһуоктары утумнаахтык ыыппыттар. Кылааспыт иһинэн Сергеева Эдуара Ивановна кэпсэтэн «Күлүмчээн» үңкүү куруһуогун тэрийбипит. Бу түмүгэр оҕолорбут алын кылааска курууку инники күөҥнэ сылдыбыттар. Ол туһунан сылын айы субуруччу «Бастың кылаас», «Бастың төрөппүт сэбиэтэ», «Бастың кылаас салайааччыта» ааттары ылаттаабыппыт.

Оҕолорбут алын кылааска ситиһилэрин бигэргэтэн, бийыл сайын от ыйын 13-20 күннэригэр Италия Римини куоратыгар ытыллыбыт аан дойдутаагы фестивалга II степеннээх лауреат үрдүк аатын ылан оскуолаларын, нэһиликтэрин аатын ааттатылар. Маны таһынан үңкүү бөлөх кыттааччыта Лилиана Охлопкова, бөлөх салайааччыта Ирина Ивановна Неустроева бэлэмнээһининэн вокал күрээбэр кыттан I степеннээх лауреат аатын ылан ситиһилэрин өссө чингэттилэр.

Оҕолорбут аан дойду таһымыгар ытыллыбыт фестивалга үрдүк ситиһилэрэ биһиги оскуолабыт иитэр-үөрэтэр үлэтигэр сөптөөх хайысханы туһунан үөһүлүбүт. Түгэнинэн туһанан, салайааччыларыгар Эдуара Ивановна, Ирина Ивановна уонна бу фестивалга кыттан I степеннээх лауреат аатын ылыт «Ымыйаана» далбар хогуттарыгар оҕолорбутугар ийэли истиг сыйыангытыгар, көрөн-истэн, салайан Италия кэрэ-бэлиэ миэстэлэригэр сырытыннан үөрдөн-көтүтэн адалбыттарыгар төрөппүттэр махталбыт мунура суох. Оҕолорбут үөрэнэр оскуолалара өссө да үүнэ-сайда турдун, талааннаах ыччаттары бэлэмнээн, төрөбүт Үөдэйбит чэчири сайдарыгар олук уура турдун, бигэтирэх буоллун.

М.Н. ИВАНОВА, 5 кылаас родсоветын председателэ

МИН УЧУУТАЛЫМ

Мин учууталым Посельская Туйаара Николаевна. Кини биһигини бастаабы кылааска үөрэтэр. Бастаан оскуола киирэрбэр олус долгуйбутум, көтөспитим, эрдэтэн бэлэмнэммитим. Оскуола кэлбиппэр учууталым үөрэ-көтө көрсүбүтэ. Мин кини аатын билбэт этим. «Учуутал, эн аатың кимий?» - диэн хаста да ыйыптыым, умнан кэбиһиэм диэн хос-хос хатылаабытым.

Оттон билигин биһиги улааттыбыт, 4 кылаас буоллубут. Кылааспыт оҕолоро олус эйэлээхтэр, көхтөөхтөр. Кылааһынан улуустаагы «Хотугу сулус» конкурса, научнай-практическай конференция, фольклор күрээбэр ситиһилээхтик кыттабыт. Онно барытыгар учууталбыт тэрийэр, субэлиэр.

Туйаара Николаевна биһиэхэ интэриһинэй темалаах араас кылаас чааһын ыытар. Кылааспыт оҕолоруттан ханна эмэ күүлэйдии бардахтарына хайаан да кэпсэтэрэр. Учууталбыт бэйэтэ Кытайга бара сылдыбытын туһунан ситиһили кэпсэбитэ, хаартыскатын көрдөрбүтэ, хас биһирдигэр кэһиитин бэлэхтэбитэ.

Бары кылааһынан Хатырык уонна Хатын Арыы музейдарын баран көрбүппүт. М.К. Аммосов төрөбүт дойдутугар туристическай комплекска сылдан дуоһуйа сынньамыппыт, оонньообуппүт. Тапталаах учууталбар хоһооммун аныбын.

УЧУУТАЛБАР

Учууталбын мин Ийэм курдук саныбын. Үөрэтэрин, кэпсириң Болҕойоммут истэбин. Үчүгэйтэн кунһаҥаны Араарарга субэлиир. Намыын, холку куолаһынан Санаттан саҥаны сэхэргиир. Учууталым салайан Күрэххэ кыттабын. Кэрэҕэ тардыһан Ыллыбын-туойабын. Учууталбын мин Ийэм курдук таптыбын. Баһыбы, махтал тыллары Учууталбар аныбын.

Таня ГОВОРОВА, И.С. Гаврильев аатынан Нам 1 №-дээх орто оскуолатын 4 «а» кылааһын үөрэнээччитэ

Учуутал – уус чулуута

1988 сыллаахха юннатскай хамсааһын 70 сылыгар аналлаах биһиги республикабыт оҕолоругар “Дойдубут күөх киэргэлэ” диэн көрүү-куонкурус биллэриллибитэ. Бу көрүүгэ кыттан Нам оройуонун пионердара, үөрэнээччилэрэ эмиэ улахан хамсааһыны ыыппыттар. Хамсааһын түмүгүнэн Нам орто оскуолатыгар конференция ыытыллыбыта. Сэттэ дакылаат аабыллыбытыттан Хамаҕатта орто оскуолатын үһүс кылааһын үөрэнээччитин Яна Жиркова дакылаата жюри улахан сэнгээритин ылбыта. Кырачаан юннат оскуолаҕа киириэн инниттэн учууталын Валерия Степановна көмүтүнэн айылҕаны харыстыырга, таптыырга, оҕуруот аһын көрүүгэ-харайыыга үөрэммит, 4 сыл пришкольной участкакка тугу кэтээн

АЙЫЛҔА КЭРЭ АБЫЛАҢА

көрбүтүн суруйбут. Биһиги Сахабыт сиригэр өтөрүнэн үүммэтэх арбуһу, дыһаны олордон элбэх үүнүүнү хомуйбуттары, ону таһынан бэрт дьикти декоративнай тыкваны үүннэрэн үөрүүлэрэ өссө улааппытын туһунан ис-иһиттэн долгуйан туран кырачаан юннат кэпсээн, истээччилэри барыларын сөхтөрбүтэ. Бу оҕо кэпсээниттэн биһиги хайдах курдук үрдүк, дириг биллээх учууталлара Валерия Степановна оҕолору айылҕа кэрэ алыбыгар уһуйарын билбипит.

Валерия Степановна Хамаҕатта орто оскуолатыгар 1977 сыллаахтан биология учууталынан ананан кэлэн сөбүмөр үлэни ыыппыт. Кини пришкольной участкак үлэтин кэнгэтэн, “Ойуур доҕотторун Академиятын” тэрийэн оҕолорго тулалыыр эйгэҕэ, ойуурга ураты сыйыаны үөскэппит. Оройуоннаагы ойуур хаһаайыстыбатын кытта дуоҕабардаһан 100 гектардаах сири быстаран ылан оҕолор көрүүлэригэр-харайыыларыгар ылбыттар. Онно оҕолор күөх тыаны бэйэлэрэ көрөр, ыраастыыр, ойуур баһаарыттан араҥаччылар буолбуттар. Төрөппүттэр эмиэ ойууру харыстыыр үлэҕэ кыттыһаннар ойуур алдьанытаскээһинитэ аҕыйаабыт. Оҕолор күһүн, саас төрөппүттэрин, общественноһы кытта бөһүөлөк общественнай тэрилтэлэрин, оскуолаларын таһын көрөрдөлөрө. Ойуур эдэр доҕотторун сайынны ыйдарга биһир дьоһуннаах дьарыктарынан эмтээх оттору хомуйуу буолаар. Оҕолор эмтээх оттору хомуйан “Комсомольскай” совхозтарын ветеринарнай үлэһиттигэр туттараннар ньирийдэри уонна борооскалары эмтииллэригэр туһаналлара. Маны таһынан араас тэллэйдэри хомуйан аска туттарга үөрэтэн төрөппүттэрин үөрдүлэрэ.

1979 сыллаахха республиканскай лесниктэр күрэхтэһиилэригэр кыттыбыт оҕолоро бириистээх миэстэҕэ тахсаллар, ол курдук Паша Степанова – “Күөх патрулга” – III миэстэ, Шура Нартахова – “Эдэр ботаник” – II миэстэ, Витя Семенов – “Эдэр зоолог” – I миэстэ, Юра Ушницкай – “Эдэр ихтиолог” – I миэстэни ыланнар хамаандалара республика үрдүнэн I миэстэҕэ тахсыбыта, онно икки оҕото Витя Семенов уонна Юра Ушницкай Бүтүн Союзтаагы лесниктэр слеттарыгар Волгоград куоракка кытар чыэскэ тиксибиттэрэ. Дьэ, бу Нам оройуонугар улахан ситиһии этэ. 1983 сыллаахха республиканскай лесниктэр күрэхтэһиилэригэр Лена Кривошапкина “Эдэр ботаник” күрэхтэһиигэр бастаан Шушенскайга баран Россиятаагы слекка кыттыбыта.

Валерия Степановна үлэтин опытын үлэстэ республика араас мундуктарыттан учууталлар кэлэн билсигэн, киниттэн бэрт элбэххэ үөрэнэн бараллара. Конференцияларга, семинардарга үлэтин опытын кэпсээн, дакылаат ааҕан тарҕатара. Онтон биһир түгэни оройуоннаагы “Ленин суола” хаһыакка П. Марков, оройуоннаагы методическай кабинет сэбиэдиссэйэ, “Биологияны үөрэттигэр практической үлэ” диэн ыстатыйатыгар суруйбут. 1984 сыллаахха республиканскай биологтар научнай-практическай семинар-конференцияларыгар аһаҕас кылаас чааһын ыытан улахан сэнгээрини ылбыт. Кылаас чааһын тохсус кылаас оҕо-

лоро айылҕа харыстыбылыгар пресс-конференция быһыытынан ыыппыттар. Петр Афанасьевич суруйар: “Уһун остуолу тула РСФСР, ГДР, Япония, Италия, Англия диэн суруктардаах флажоктар тастарыгар “корреспонденттар” ололорлор. Конференцияны ыытааччы Таня Амбросьева ыраас нууччалыы тылын аһылҕа харыстабылыгар, аһыаан иһэр харамайдары араҥаччылааһынга аналлаах “пресс-конференция” ытыллырын иһитиннэрэр. Онтон “омук корреспонденттара” биһир-биһир тураннар ССРС-ка айылҕаҕа сыйыан, аһыаан иһэр харамайдар тустаан ыйытыылары биэрэллэр. Бу ыйытыыларга эпипттиригэр салайааччы араас научнай тэрилтэлэр, айылҕа обществотын тэрилтэтин салайааччы, киин зоопарк үлэһитин, заповедник салайааччытын, Саха сиригэр эдэр натуралистарын станци-

нов этэ. Үчүгэй тулуурдаах үлэтин иһин ийэтэ үс төгүл ВДНХ-ға барар путевканы наһарадаланан, дойду тэбэр сүрээбэр күүлэйдээн кэлбитин өлүөр диэри үчүгэйдик ахтара. Ийэтэ дьыэтин таһыгар оҕуруот үүнээйитин таһынан араас мастары үүннэрэрэ, онно бэйэтэ күөх сааттааҕа, оҕолоро онно уһуйуллан улаатан дьон бэртэрэ буолан тахсыбыттар. Аҕалара Степан Семенович Ларионов Аҕа дойду сэриитигэр бастаах хомуурга ыһырыллан баран улаханнык ыалдьан, сэбиргэхтэтэн, дойдутугар 1942 сыллаахха төннөн ыалдьан өлөөхтүүр, онно ийэлэрэ Ульяна Ивановна соҕотуун түөрт оҕотун атахтарыгар туруортуур. Түөрт оҕотуттан биһир уола Степа кыратыгар ыалдьан өлбүт. Бу үс оҕо ийэлэригэр көмөлөһөн оҕуруоттан арахсыбаттара. Кэники Валерия улаатан ийэтигэр тутаах көмөлөһөөччү буолбут,

ятын, булт хаһаайыстыбатын управлениетын оруолларын толорор, кини кытары биһир кылааска үөрэнэр табаарыстарын толору ааттаан-суоллаан, “дуоһунастаан” туран тылы биэрэр. Бу “дуоһунастаах” дьон бэркэ дьоһумсуулан олорон ыйытыыларга нууччалыы тылын ыраас эпипттири биэрэллэр. “Пресс-конференция” быһыытынан ытыллыбыт кылаас чааһа олус бэртик барда. Манна кыттыбыт үөрэнээччилэр элбэхтик үлэлээбиттэрэ, улахан эпипттиээхтик сыйыаннаспыттар кинини эрэ үөрдэр. Ол да иһин маны көрбүттэр бары үрдүк сыанабылы биэрбиттэр.”

1981 сыллаахха Хамаҕатта орто оскуолата республиканскай “Айылҕа доҕотторун” слетугар хамаанданан бастаан Бүтүн Россиятаагы слекка Саха республикатын чыһин Ижевскэй куоракка баран көмүскээн кэлбиттэрэ. Салайааччынан Валерия Степановна бэйэтэ сылдыбыта. Бу сыл Валерия Степановнаҕа өрөгөйдөөх сыл этэ, кини үлэтэ үрдүктүк сыаналанан ССРС Верховнай Советын Президиумун 1981 сыл бэс ыйын 17 күнүнэҕэ ыйааһынан үөрэнээччилэри иитиигэ уонна үөрэтигэ ситиһилээх үлэлэрин иһин “Бочуот знага” орденынан наһарадалаабыта.

Валерия Степановна үлэтэ 1983 с. Москваҕа Бүтүн Союзтаагы норуот хаһаайыстыбатын ситиһилэрин быһстапкатыгар “Растениеводство” павильонга туруоруллубута. Хамаҕатта орто оскуолата Бүтүн Россиятаагы быһстапка дипломунан, оттон Валерия Степановна боруонса мэтээлинэн бэлиэтэммитэ. Оттон оҕолор чинчийэр үлэлэрэ үрдүктүк сыаналанан, “Быһстапка эдэр кыттааччыта” диэн мэтээлинэн бэлиэтэммиттэр, бу оҕолор: Таня Амбросьева, Саргы Васильева, Лена Кривошапкина, Сергей Кривошапкин, Сардана Новгородова. Кинилэр билигин араас идэлээх, үрдүк үөрэхтээх дьоһунмааны үлэһиттэр буолан табыстылар.

1981, 1982 сс. ВДНХ павильонугар Валерия Степановна үөрэнээччилэрин Лена Кривошапкина уонна Наташа Ядрихинскаяны, алтыс-сэттис кылаас оҕолорун, икки сайын оҕуруот аһын, үүнээйитин олордуга, көрүүгө-харайыыга ыгыран үөрөппүттэр, үлэлэспиттэр. Бу, биллэн турар, учуутал үлэтигэр улахан сыанабыл буолаар. Оҕолор учууталларын аатын түһэн биэрбэккэ наһаа кыһамныылаахтык үлэлээбиттэр уонна бэйэлэрэ оҕуруот аһын хайдах көрөргө-харайарга улахан оскуоланы баран дойдуларыгар кэлэн оҕолору үөрэтэр дьон буолбуттар. ВДНХ үлэһиттэрэ сүрдээгин хайҕаабыттар, тыа оҕолоро билигэр көрүүгэ тардыһалларын күүстээгин уонна туһунттары ыһыктыбат дулуурдаах үлэһиттэрин сөхпүттэр.

Валерия Степановна айылҕа кэрэ абылаңар таттарыта кинини өйдүүр буолуодуттан, ийэтин Ульяна Ивановнаны кытта биһиргэ саппай уопсан оҕуруот үлэтигэр сылдыһыгыттан саҕаламмыта. Кини аан-бастаан өйдүүр киэн-налэмэн бааһынаҕа араас оҕуруот аһа үүнэн турарын көрөн сөбүүтэ. Ийэтэ үйэтин тухары Хаптаҕай нэһилигэр Ленин аатынан сохуоска оҕуруотчутунан үлэлээбитэ, салайааччылары Саха сиригэр биллибит Улэ Геройа Г.С. Самсо-

ону бэлиэти көрөн Гаврил Самсонов бэйэтигэр сыйыарбыта. Кырачаан Валерия герой оҕуруотчут туку кэпсиригэр барытын болдомтоохтук истэн ылыннан иһэрэ. Онно сизэтэрэн кыыс орто оскуоланы бүтэрэн биология учууталын идэтин талбыта. Студенныгар сылларыгар Гаврил Семенович бэйэтигэр лаборанынан сайын айы үлэлэтэрэ. Онно оҕуруот аһын сизэмэтин Саха сиригэр тымныы усулуобуйатыгар тулуурдаахгына үүннэрэн, чинчийэн көрөллөрө, ол сылларга Самсонов Г.С. помидор «Хаптаҕайдаагы» диэн аатырбыт саҥа сордун ылбыта.

Талааннаах оҕуруотчут ийэтиттэн, аҕа табаары Социалистическай Улэ Геройа Г.С. Самсоновтан уһуйуллан оҕуруот аһын үүннэригэ, төрөбүт айылҕаны кэрэхсээһингэ инэрбит үөрүйэхтэрин, тапталларын үрдүк үөрэхтээх биология учуутала бэйэтин үлэтигэр киэнник туһаммыта уонна ити сатабылларын үөрэтэр оҕолоругар ингэрбитэ. Биллэн турар, бу сүдү улахан үлэ, кыайы кини бэйэтин соҕотуун ситиһиитэ буолбатах, бу бүтүтүн коллектив үлэтэ. Валерия Степановна айылҕаны харыстааһынга, оҕуруот үлэтигэр бүтүн коллектив, оҕолору, учууталлары көүгүтүрүп үлэлэтэр буолан, кини оскуолаҕа үлэлиир бириэмэтигэр улахан ситиһилэммиттэр. Төһө да билигин бочуоттаах сынньаланга олордор үөрөспүт оҕолор киниттэн арахсыбаттар, куруутун билсэ-көрсө, үөрүүлэрин-хомолторун үлэстэ турураллар.

Валерия Степановна түөт оҕо мананы ийэтэ, элбэх оҕо миннигэс эбэтэ уонна кимизэх да тэҥэммит кэргэн. Кэргэнэ Кривошапкин Георгий Ильич Хамаҕатта нэһилигэр умнуллубат улахан өнөгү оҕорбут, ол курдук 2012 сылга “Хамаҕатта - мин дойдум” диэн кинигэни бэчээттэтэн таһааран дьонун-сэргэтин үөрдүбүт үтүөлээх. Бу дьоннор Хамаҕатта нэһилигэр улаханнык ыгыктанар сис ыаллар.

Валерия Степановна улахан буукубаттан суруллар учуутал, дьыгар, кини баай опытын туһанан Хамаҕаттаҕа “Айылҕа оскуола” аһыллан үлэлээбитэ буоллар нэһилик сайдыытыгар бэрт элбэҕи сүүйүү этилэр, дэриэбинэлэрин биһир тыһынын көрдөн, күөх сирэмнэ олоруо этилэр. Баҕар, инникитин ол туһунан санахтара.

Валерия Степановна бочуоттаах сынньаланга олорон эмтээх оттору хомуйуунан дьарыктанарын тохтопот уонна сэдэх үүнээйини, научнай кинигэҕэ суруллубут “Вайда якутская” диэн Саха сиригэр Нам улууһугар үүнэр үүнээйини кыһын Ленаны кытта улууҕа биһиргына кэрийэн көрдөтүлэр да булбатылар, ол да буоллар Валерия Степановна санаатын түһэрбэт, кэлэр сайын эмиэ көрдүү барыа.

Түмүкүр Валерия Степановнаҕа – “Бочуот знага” ордунаннаах энтузиаст-учууталга, айылҕа доҕоругар, “Старшай учууталга”, СР учууталларын учууталларыгар, тулалыыр эйгэбэр сылааһынан, айылҕа кэрэ эйгэтигэр инникитин даҕаны угуяа тур диэн этиэм этэ.

З.А. ТИХОЛОВА, Россия үтүөлээх учуутала, РФ Суруналыыстарын соһуун чилиэнэ, Нам улууһун ытык кинигэ

АНДРЕЙ НОВГОРОДОВ – БИНИГИ БАҢЫЛЫКПЫТ!

Сокуонунан көрүллэр боломуочуйалары толору туһанар, дьон түөлбөлөөн олоһор сирдэрин-уоттарын инники кэлэр сылларга атыттартан хаалбатгына сайыннарар, дьон-сэргэ туһугар өйүнэн-санаатынан толору ыалдьар, элбэх дьон итэҕэли ылан уопастыбаны сайдыыга, сырдыкка-кэрээ угууар, олоһу хамсатар сөптөөх салайааччыны талы-бу хас биридии быыбардааччы норуот иннигэр сүгэр улахан эспиэтинэһэ.

Онон буолаары турар Нам селотун баһылыгын быыбарыгар үрдүнэн-аннынан буолбакка, сөптөөхтүк, диригиник үөрэтэн, толкуйдаан, кэнники кэмсиммэт

ЭДЭР КЭСКИЛЭЭХ САЛАЙААЧЧЫ

гына быһаарыны ылыахтаахпыт.

Мин тус бэйэм санаабар бу турбут кандидаттартан ити этиллибиттэргэ толору эспиэтир киһинэн Новгородов Андрей Григорьевич буолар дии саныбын.

Кини государственной уонна муниципальной сулууспалары салайар анал үөрэхтээх, аны билигин сайдыы бириэмэтигэр сөп түбэхэр технической үөрэхтээх. Улууска государственной былаас баар кэмигэр Нам улуунун саамай улахан нэһилиэгэр Хатын Арыыга баһылыктаабыта, муниципальной былаас олоһо кириитигэр Нам улуунун баһылыгын солбуйааччынан үлэлээбит, киэн, баай оупуттаах, хаһаайыстыбаннай үлэлэргэ эриллбит-мускуллубут, өйө-санаата толору сиппит, икки өттүнэн, инники өттүгэр өссө да үһүнүк үлэтир кэскиллээх, эдэр салайааччы быһытынан сыаналыбын.

Билигин салайааччылар ордук сурук-бичик, грамотность өттүнэн олус мөлтөөтүлэр, «үтүлүктээх суруксуттар» орооларын толорооччулар элбээтилэр. Оттон Андрей Григорьевич тэрийэр-салайар эрэ өттүгэр буолбакка, сурук-бичик өттүгэр, ордук муниципальной былааска кириити докумуоннарын бэлэмнээһингэ улахан кытаанах практиканы ааспыт. Ол курдук 2003 сыллаахха Нам улуунугар муниципальной салайыныыга кириитигэ дьыаланы-куолуну дьаһайар баһылык солбуйааччыта этэ. Ол сағана муниципалитетка кириити уопута суох этэ, онон муниципальной тэриллии устаабыттан сағалаан геральдика уустук наукатыгар тийэ араас докумуоннары бэлэмнээһин, правовой өттүгэр тийэ Андрей Григорьевич салайытынан

барбыта.

Аны улуус баһылыгын солбуйааччы быһытынан үлэтин биир сүрүн хайысхатынан нэһиликтэрдээҕи дьаһалталар үлэлэрин сүрүннээһин этэ. Ол чэрчитинэн улуус бары нэһиликтэрин дьаһалталарын күннээҕи үлэлэрин-хамнастарын контуруоллааһынтан, сүрүннээһинтэн сағалаан араас тэрээһиннэри, хамсааһыннары тэрийиигэ көмөлөһүү, араас үлэ докумуоннарын оноруута, правовой өттүнэн хаачыйыыга тийэ араас өрүттээх үлэ Андрей Григорьевич салайар отделларын, специалистарын иһинэн бараар.

Кэнники нэһиликтэр чэрчилэринэн олохтоох бэйэни салайыныыга кириитигэ тэрээһин боппуруостарга, араас докумуоннары бэлэмнээһингэ, Саха сиригэр правительствотын таһымыгар устааптары көмүскээһингэ нэһиликтэр дьаһалталарыгар Андрей Григорьевич олус улахан сөптөөх көмөнү онорбутун очотооһу нэһиликтэр баһылыктара үчүгүйдик өйдүүр уонна махтанар буолуохтаахтар.

Улуус дьаһалтатын докумуонун оноруута (делопроизводство) Андрей Григорьевич эмиэ биир сүрүн үлэтин хайысхата этэ. Ол курдук улуус дьаһалтатын коллегиятын, улуус мунньарын сессияларын быһаарыларын, уураахтарын, араас балаһыанньаларын бэлэмнээһин, ону таһынан олус элбэх күннээҕи докумуоннары оноруу, бэрийии, ол иһигэр араас дьаһаллары бэлэмнээһин киэн ис хоһоонноох үлээн буолар.

Бу государственной уонна муниципальной сулууспалар биир сүрүн үлэлэрэ буолар. Маны таһынан Андрей Григорьевич хаһаайыстыбаннай үлэлэри сөптөөх бириэмэтигэр уонна

үрдүк таһымнаахтык толорбута. Ол иһигэр улуус дьаһалтатын үс этээстээх административнай дьыэтин, гарааһын, уутун-хаарын, иттиитин, ис-тас көрүнгүн киэргэтиитин үлэтэ, хас биридии үлэлиир киһи сөптөөх үлэлиир усулуобуйатын тэрийии (кумааһыттан сағалаан компьютерыгар, үлэлиир кабинетыгар тийэ), сүүрэр массыналар суоппардарын аттаран туруоруу, саһаас чаастарын булуу о.д.а.

Андрей Григорьевич Хатын Арыы нэһилигин баһылыгынан, улуус дьаһалтатын баһылыгын солбуйааччынан үлэли сылдьан уонна билигин да үлэтин иһинэн республика правительствотын, араас министерстволарын, сулууспаларын кытта олус сөптөөхтүк, сибээстээхтик, көдүүстээхтик үлэлээбитэ уонна үлэли сылдьар.

Онон Андрей Григорьевич Нам селотун дьаһалтатын баһылыгар сөптөөх эрэ буолбакка, билигин кэм ирдэбилигэр толору эспиэтир, олохтоох дьону-сэргэни өйдүүр уонна өйүүр, инники сайдыы диэки сөптөөх үлэни-хамнаһы сатаан тэрийэн ыттар сөп оупуттаах, билиилээх-көрүүлээх, эрчимнээх салайааччы буолар толору кыахтаах кандидат дьон бүк эрэллээхпин.

Биир дойдулаахтарбын, Нам селотун быыбардааччыларын буолаары турар быыбарга Новгородов Андрей Григорьевичи кэлэр сылларга баһылыгынан таллаахтыгына олох сыыстарыаххыт суоға дьон этэбин уонна кини туһугар куластаан дьон ыгырабын.

Андрей Андреевич БОЧКАРЕВ, 1994-2008 сс. улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига, Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна

Нэһилик-баһылыгынан

Кини олоһор үтүө, үйэтин туһары алтыһар, табаарыстаһар, убаастаһар дьонноох. Биир оннук киһибинэн Андрей Новгородов буолар.

Андрей Григорьевич оҕо сааһыттан сайынны сынналаһар совхоз араас үлэлэригэр эриллэн үлэли-хамсыы, тиритэ-хорута сылдьарын “Хатын Арыы” совхоз Аппаанытааһы отделениетыгар биригэдьириинэн

үлэҕэ сылдыбытынан, улахан дьону кытта тэнгэ үлэлээбитин сөбөбүн.

Оскуоланы бүтэрэн баран Благовещенской куоракка 3-с курска үөрэнэ сылдьан производственной практикатын «Хатын Арыы» совхоз мастерскойугар уонна машиннай дворулар барбыта. Манна киһиэхэ наставнигынан Сивцев Юрий Алексеевич буолбута. Үөрөһүн бүтэрэригэр дипломнай практикатын бу совхоз мастерскойугар

ка, куоракка үрдүк үлэлэргэ таласпакка, улуунун, нэһилигин туһугар үлэлээн-хамсаан кэллэ. Кини ыһылыы-тоуллуу, тийиммэт буолуу сылларыгар улуус биир улахан нэһилигин Хатын Арыыны салайан баһылыктаан олоһобута. Онон нэһилиэги салайар оупуттаах, хаһаайыстыбаннай үлэни барытын билэр, дьон-сэргэ туһунан тыына олоһорун, туохха наадыгарын, нэһиликкэ бүгүнгү күнгэ туох наадатын хайаларынааһар да эндэппэккэ

УЛАХАН НЭҢИЛИЭГИ САЛАЙБЫТА

үлэли сылдьан элбэхтик бэлиэти көрбүтүм. Ол курдук 1982 с. 7-с кылааһы бүтэрэн баран П.Е. Софронов салайар «Ворона» дьон хортуппуй звенотугар тракторист Эверстов Е.Е. көмөлөһөөччүтүнэн үлэлээбитэ. Нөҥүө сылыгар биригэдьири Д.Д. Носков салайар «Сексөл» хортуппуй биригэдьитигэр чемпион-тракторист Эверстов Иван Степанович көмөлөһөөччүтүнэн сайыны быһа үлэлээбитэ.

1984 с. 9-с кылааһы бүтэрэн баран «Хардан» от звенотугар тракториһынан, от охсоочунан үлэлээбитэ.

Билигин санаатахха, кыра оҕо маннык эспиэтинэстээх

барбыта уонна бу мастерской холбуругар дипломнай үлэтин суруйбута.

1992 с. үөрөһүн бүтэрэн төрөөбүт совхозугар эриллэн кэлэн «Хатын Арыы» совхозка Аппааны отделениетын механигынан үлэтин сағалаабыта. Икки сыл үлэлээт совхоз кылаабынай инженеригэр тийэ үүммүтэ. Мин ол кэмнэргэ совхоз Кыһыл Дэриэбинэтээҕи отделениетыгар управляющаынан үлэли сылдьан отделеение техникатын сангардыыга Андрей Григорьевичтынан элбэх боппуруоһу быһаарыһыт.

Андрей Григорьевич төрөөбүт улуунуттан ханна да барбак-

билэр.

Эдэр сааһыттан хаһаайыстыбаннай үлэҕэ эриллбит, улахан оупуттаах киһи Намыт улуунун кинин-Нам селотун салайар, инники сайдыытын түстүүр кыахтаах, дьобурдаах.

Дмитрий Иванович НОГОВИЦЫН, И.Е. Винокуров аатынан Хатын Арыы орто оскуолатын директора, СР Учууталлар Учууталлара, СР үөрэҕиритин туйгуна

(«Ленскэй нэһилик» МТ баһылыгар кандидат А.Г. Новгородов быыбардыыр фондатыттан төлөнө)

БЭЛЭМ БАҢЫЛЫК

Күндү биир дойдулаахтарбыт!

Биһиги, Намтан төрүттээх куоракка олоһор, үлэлиир дьон, дойдубут туһугар сүрэхпитинэн-быарбытынан ыалдыбыт, инники кэскилэ хайдах буолуоһар санаабытын уурабыт.

Намыт селотун баһылыгын талар күммүт тийэн кэллэ. Бу уустук кэмгэ, инники дьылдыбытын быһаарар, төлкөбүтүн түстүүр бириэмэҕэ кими талыбыт, ким биһигини сирдээн инники олохпут сайдарыгар олук уураар дьон бары да толкуйдуу сылдьар буолуохтааххыт.

Биһиги төрөөбүт Намыт туһугар кыһалларбыт быһытынан бары кандидаттары ырыналтан көрөн баран саамай достойнай кандидатынан, кырдык да Нам селотун сайыннарар кыахтаах киһинэн Андрей Новгородовы ааҕабыт. Кини -- бэлэм баһылык. Өр сылга улуус биир улахан нэһилиэтин-Хатын Арыыны салайан олоһобута, элбэх үлэни ыһыттыта. Онон бэлэм баһылыгы-Андрей Новгородовы талар саамай сөптөөх дьон туран эһигини-биир дойдулаахтарбытын, Намыт селотун олохтоохторун Андрей Григорьевичка куластыгытыгар ыгырабыт.

Тит Ефремович СИВЦЕВ, Нам улуунун, Нам селотун, Бөтүн нэһилиэтин бочуоттаах гражданина, Саха Республикатын Бэчээтин туйгуна, буйун-интернационалист, байыаннай хамсааһыннар кыттыгылааһа

Александр Тарасович НИКИФОРОВ, “КопирТехСервис” ХЭТ генеральной директора, Саха Республикатын норуотун хаһаайыстыбатын үтүөлээх үлэһитэ, Нам улуунун Бочуоттаах гражданина

Алексей Семенович СЛЕПЦОВ, Нам улуунун бочуоттаах гражданина, Саха Республикатын Бэчээтин туйгуна, журналист Константин Евсевич СИВЦЕВ, Саха Республикатын олохтоох бэйэни салайыны эспиэтин юриһа, республика государственной-гражданской сулууспа туйгуна, Нам улуунун бочуоттаах гражданина

Андрей Андреевич БОЧКАРЕВ, 1994-2008 сс. улуус баһылыгын бастакы солбуйааччы, тыа хаһаайыстыбатын управлениетын начальнига, Саха Республикатын тыатын хаһаайыстыбатын туйгуна

Дмитрий Панкратьевич КОРЯКИН, Саха Республикатын айылҕа харыстабылын министерствотын биологической ресурсалар уонна ордук харыстанар айылҕа территорияларын дирекциятын салайааччытын э.т., 2002-2007 сс. Нам улуунун баһылыгы Виталий Романович ПЕТРОВ, Саха Республикатын айылҕа содуларын чөлүгэр түһэри дирекциятын салайааччытын солбуйааччы, 2002-2007 сс. Нам улуунун баһылыгын тутууга, промышленноса солбуйааччы Михаил Михайлович ПАВЛОВ, “Таба” национальной акционерной компания генеральной директора

НАМ ЫЧЧАТТАРА – АНДРЕЙ НОВГОРОДОВКА!

Билигин кэмгэ эдэр, эрчимнээх, эппит тылыгар турар баһылык наадатын биһиги, ыччаттар, бэркэ өйдүүбүт.

Бары туррумт кандидаттары ырытан көрөн баран саамай сөптөөх, үлэлиир кыахтаах киһинэн Андрей Новгородовы ааттыбыт.

Кини эдэр сааһыттан олох эриирин-мускуурун билбит, бары таһымна, салайар үлэҕэ үлэлээбит саамай табыгастаах кандидатынан буолар. Олоһун бары кэрчиктэрин ылан көрдөххө, бары салаага үлэлээбит оупуттаах. Салайар үлэни эдэр сааһыттан билбит, үлэтин квалификациятын куруук үрдэтинэр киһи бары боппуруостары тута быһаарсар, үлэни сөптөөхтүк салайан ыттар буолар.

Андрей Григорьевич программаттар ыччаты кытта үлэҕэ улахан болғомотун ууруоһун, ыччат үлэлиир, сыннаһар, сайдар кыаһар олук ууруоһун туһунан суруйбут. Биһиги программа бу тосхоллорун ааһан баран биһирээтибит уонна кырдык да ыччат туһугар кыһанар киһи буолуо дьон эрэнэбит.

Кини буруйу онорууну утары үлэни ытыгарын туһунан хара маннайгыттан, өссө кинотеатрга буолбут праймеризка этэн турар. Билигин кэмгэ буруйу оноруу элбэҕэ, кырдык, киһини дыксийнэрэр, олохпут биир саамай мөкү көстүүтүнэн буолар. Онооһа Андрей Григорьевич буруйу онорууну утары үлэни утумнаахтык ытыгарын туһунан санаатын сөбүлүү иһиттибит.

Билигин тимир суол кэлиэ, Наммытыгар сайдыы буолуо, атын араас омуктар кэлэн олохсуйуохтара. Онооһа аныгылыы өйдөөх-санаалаах, бары боппуруостарга ымпыгар-чымпыгар тийэ быһаарсар, сөптөөх үөрэхтээх, кылыгыралаах, дьону кытта сатаан кэпсэтэр киһи наада. Оннук баһылыгынан биһиги, ыччаттар Андрей Новгородовы көрөбүт уонна кини курдук дьон биһиэхэ, эдэр ыччакка үтүө холбур буоларын бэлиэтибит.

Нам селотун бары ыччаттарын саамай достойунай кандидакка куластытын биэрэгитигэр ыгырабыт.

БУГАЕВ Дмитрий Дмитриевич- “Биир ньыгыл Россия” партия Нам улуунуааһы отделениетын “Эдэр гвардия” салайааччыта ХАЛДЕЕВ Денис Алексеевич- Намнааһы оҕо спортивной оскуолатын бокса тренерэ

ЗЫРЯНОВА Любовь Афанасьевна-улуустааһы ыччат социальной-психологической өйөбүлүн кинини соципедагога ГОТОВЦЕВА Ольга Михайловна- И.Е. Винокуров аатынан Намнааһы педколледж педагог-организатора ПОТАПОВА Наталья Васильевна-улуустааһы дьарыктаах буолуу кинини инспектора ПРОКОПЬЕВ Андрей Григорьевич- “Уйгу” ХЭТ прораба

Бу күннэргэ ким кими өйүүрүн быһаарынан куоластыгы барыахпыт. Сорох толкуйдуу да барбакка аймабар, табаарыһыгар, сорох чутас киһитэ эпититинэн, сорох тус бэйэтин интэриэһинэн, сорох салайааччыта кими эпититин үлэлиир мээстэтин сүтэримээри (иһигэр сөбүлээбэт да буоллар), сорох чаччы толкуйдаан кимтэн да тутулууга суох бэйэтин санаатынан куоластыа. Быыбарга кыттары наадалаабынан аахпат да аһыйаа суох буолуо.

Ити курдук куоластаан баһылыгы дуу, депутаты дуу талабыт уонна сарсыннытыттан «сыһа талбыһыт» туһунан кэпсэтии сааланар.

Быйыл сайын Намга дьон наһаа элбэхтэ сыбаалка хомуллубатын туһунан кэпсэтэллэрин истэбин. Сыбаалкаттан кыбыстан кырдыаҥастарыһаахтара Сиэни-кэйтэ буолбата диэн буолла. Бурый барыта моттойдо тиксирин бэрээдэгинэн «сыһа» талылыбыт нэһилиэк эбэтэр улуус баһылыгар сыбанар. Кырдык,

курдук тойон» курдук туттан баран сылдыһы бүтэн эриэн сөп этэ. Биһиги сэлиэннэбит, дынгинэн, оннук улахан буолбатах. Кыахтаах, үлэли сатыыр салайааччы кэллэһинэ биллэр гына хамсааһыны таһаарыан сөп. Мин Ким Федоровы аҕала сатаан тупсарар туох да интэриэһим суох. Үлэтин-хамнаһын, олоххо сыһыанын балаачча билэр буолан өйүүбүн. Намы ырай онорго диэбэппин эрэри, биир турук салайааччы онорор үлэтин онорго диэн бүк эрэнэбин. Ирдэбиллээх, эпит тылыгар эпититтир киһи. «Быһаарыахпыт, көрүөхпүт» диэни киниттэн истибэккин. Кэлэн-баран онорор онорон, бүтэрэри бүтэрэн иһэр майгылаах. Хан-нык баҕар таһымга үлэни тардар кыахтаах. Албыннаһар, хаптангыыр диэни билиммэт. Кини курдук дьону кытта дыалабыай дьон үлэлэһэллэрин сөбүлүүллэр. Үлэлээн бардагына сэлиэннэһэ сэргэхсийи тахсыа. Билингги кэмгэ Намга Ким Иннокентьевич курдук киһи наада.

тан диэн ааттаан ынгыры таһаараллар. Уксүгэр улахан коллектив аатыттан. Ис дынгэр коллектив иһигэр уон араас санаа баара биллэр. Дынгинэн, ынгыра киһи чопчу илии баттыахтаах, тус бэйэтин аатыттан. Эбэтэр коллектив хас киһилээһинэн бары илии баттаан бигэргэтэн туран. Улахан быыбардарга, холобура, куоракка баар «Нам түмсүүтүн» аатыттан ынгыры таһаарааччылар. Куоракка тыһыынчанан Нам дьону олороллор. Ол дьонтон ынгыры ылыллыбытын туһунан билээччи да биир-икки киһи буолааччы. Эбэтэр ыччаттар дуу, спортсменнар дуу ааттарыттан. Итинник басыыбайдаан быыбарга кыттыны тохтотуохха наада. Бу ордук былааска олоор дьон кандидаттарыгар сыһыаннаах.

Киһи кимин-тугун оҕолорунан эмиэ көрүөххэ сөп. Ким Иннокентьевич оҕолоро, сиэннэрэ бары, кийиттэрэ кытта сахалы ааттаахтар. Ити Ким Иннокентьевич дынг-чаччы сахалы тыһыаннааһын көрдөрөр.

баран нуруоттар икки ардыларынаа фольклорнай фестивалга кыттан сахалы ыллаан-туойан, хомуска оонньоон дипломант буолан кэлбиттэр. Сахалар уопсай да ситиһииттэ диэххэ сөп.

Атын кандидаттар тустарынан тугу этиэххэ сөбү? Эдэр дьон политикаҕа кытталлара сөп. Билигин үгүстүк эдэр дьон олоҕу билбэккэ, киирсини ааспака, аймахтары үтүөтүнэн эбэтэр кинилэр сибээстэринэн дуоһунаска тахсаллар. Оннук быһылаахтык былааска тахсан хаалбыт эдэр дьон боростуой дьон олобун сыаналаабат буолаллар. Олох ыараханым көрбүт, эдэр эрдэхтэриттэн политическай киирсии диэн тугун билбит дьонтон дынгнээх, буспут-хаптыт салайааччы тахсар. Кэлин уопут да буолуо уонна умуллан хаалбатахтарына общественнай олоххо кыттар буолуохтара. Ефим Гоголев ты хаһаайыстыбатыгар улуус таһымыгар үлэлээн сана биллэн эрэр. Кэниикитин улуус, республика таһымыгар тыа

олох билбэт диір сыһа буолуо. Оскуолаҕа, кэлин училищеҕа үлэлээн биір уопуттаах салайааччы. Ол эрэн, кини сүннүнэн хонтуора иһигэр олон үлэлээтэ. Онон кэлиилээх-барыылаах, туруорсуулаах, сорох өттүгэр киирсээһиннээх үлэ киниэхэ сөп түбэспэт да буолуон сөп уонна тутулуктаах киһи быһыытынан сүннүнэн тугу эпититтирэнэн үлэлииргэ күһэллээтэ. Дынгинэн, ситэри профессиональнэ үөрэхтээһингэ карьера онороро улууска туһалаах буолуо этэ. Табылынааһына республика таһымыгар тийэ. Оччоҕо Намтан ити салааҕа республика таһымыгар үлэлиир биір бөдөн салайааччылаһаахпыт да сөп.

Ким Федоров ити анаара сатаабыт дьоммуттан олобун суолунан нэһилиэги салайарга сөптөөх уопуттаах, олоххо буспут киһи. Баһылыгынан таллаһытына үлэттэн атын интэриэһэ суох. Кини оннук-маннык куомуннаһыларга, аймахтаһыларга кыттыспа-

ОЛОХПУТУН СЭРГЭХСИТЭР КЭМ КЭППЭ...

сыбаалка баһылыгы «охторого» бэртээхэй боппурос буола сытырхайбыт... Дынгинэн, ити сана үскээбит боппурос буолбатах. Эссэ ааспыт үйэ саҕана сыбаалка иһин ыстарааптар бөҕө салалтаҕа сылы көтүспэккэ түһэллэр этэ... Осөкүтүн общественность бары бу боппуруоһу быһаарыыга кыттыспыта буоллар, балаһыанһа итинникэ тийиэ этэ дуо? Нам арыый саастаах олохтоохторо өйдүүр буолуохтаахтар, өтөрдөөбүтэ ити сир ыраас хонуу этэ. Кыра да мас сыһа сьтар буоллабына, ону кырдыаҥастар хомуйа сылдыааччылар. Онон билигин ити сир бөххө бүрүлүүбүтүгэр, сыһаахтаах эрэ барыта ыстыыр ыас онгостубутугар бары буруйдаахпыт. Холобур, бөү сүөкээһингэ бары чьһинэйдик быһыланабыт дуо? Таһыттан көрдөххө, бөх барыта иһирдэ сүөкөнэ сатаабатаҕа кестөр. Аара суолга тоҕон кэбиһии да аһыйаа суох.

Ити сыбаалканы холобурга эрэ эттим. Дынгинэн, ханнык баҕар салааны ыллааха сыбаалкаттан итэһинэ суох балаһыанһаахтар. Ону көнөөр, тупсарар сорук турар. Барыбытыгар. Салалтаҕа эрэ диэн буолбатах.

Ол эрэн, кими баһылыгынан таларбытыттан элбэх тутулуктаах. Ол эбэтэр биһиги былааска найылана үөрэнэн хаалбыппыт. Ону уһугунаһар хамсагар, киэнник уонна ырааһы толкуйдуур киһини тала сатыахтаахпыт.

Бу быыбардарга алта киһи туруннулар. Нам сэлиэннэтин туһугар туох баар уопупун, билибин-көрүүбүн ууран туран чьһинэйдик үлэлэим диэн. Ол аата олоххо уопуттаах, хаһаайыстыбаннай үлэни баһылаабыт, судаарыстыбаннай толкуйдаах, ханнык баҕар таһымга кэпсэтиини ытыган сөптөөх, Нам сэлиэннэтигэр дьон-сэргэ ылынар гына үлэни тэрийэр кыахтаах киһи буолуохтаах. Ону, биллэн турар, ким эрэ кыайарыгар баҕарар дьон «бу киһи оннук киһи» диэн агитацияны ытталлар. Дынгинэн, оннук буолбатах да буоллаҕына. Олохтоох былааска олоор уолаттар бэйэлэрэ киһилээхтэр, сорох бэйэтин баҕатынан, сорох атын политическай куустаттын турбуттар. Онон быыбарга конкуренция баар. Биһиги бу быыбардарга Ким Федоровы өйүүбүт. Биһиги диэн Намга үлэ-хамнас сэргэхсийэрин туһугар ис сүрэхтэриттэн ыалдыр араас салааҕа үлэлиир уонна үлэлээбит Ким Федоровы туруоруоһун диэн эпит дьону мунһа этэбин. Тоҕо? Мин бэйэм көрүүбэр уопсайынан салалтаҕа, ол иһигэр биһиги Наммытыгар тутулууга суох санаалаах, үлэни-хамнаһы кыайар дьон кэлэр кэмнэрэ кэлэн эрэр. Кабинет иһиттэн салайыта буолуу, кэлбит кумааһылары толорууу улахан үлэ курдук онгостор, «тос

Улуспутугар, нэһилиэктербитигэр хайдах эрэ сарсынныбытыгар оччо эрэлэ суох быһы-майгы үскээтэ. Бары нэһирэн туохха барытыгар ээл-дээл курдук сыһыан олохсуйаары гына. Ону уһугунаһар таһымнаах, сэлиэннэһэ хамсааһын тахсарын туһугар энергиятын биэрэн үлэлиир киһи ордук буолара өйдөнөр. Ким Иннокентьевич хаһаайыстыбаннык быһыытынан турбут кандидаттары барыларын баһыйарын ким да мэлдьэспэтэ буолуо. Ол эрэри анардас хаһаайыстыбаннык эрэ диір итэбэс. Актыбынай киһи барытыгар актыбынай буолар. Ким Федоров баһылык буоллаҕына бары салааҕа барытыгар сэргэхситиини таһаарыаҕа диэн санаалаахпыт. Ити санаалаахпыт диэн мээһэ эпитим. Өйөөбүт дьон быһыытынан ыттар үлэтигэр барытыгар биһиги эмиэ эпититинэһи ылынабыт. Дуоһунаһы буолбатах, эпититинэһи. Ол эбэтэр өйүүр киһи өйөөбүт киһитин туһугар эпититтигээх. Мин кэлин буолан ааспыт Нам улуунун да, нэһиликтэрин да быыбардарыгар кыттыбатаһым, кимнээх да ыалдыбатаһым. Ол эрэн, кандидатты туох баардарынан өйдөн баһылык онорон баран сарсыннытыттан киһилэрин кэнниттэн санара сылдыалларын үгүстүк истээччибин.

Быыбарга аһаҕас кириитикэ баар буолуохтаах. Итэһэ-быһаас этиллиэхтээх. Ол эрэн, биір оччо өйдөмөт өйдөбүл баар. Манна төрөөбөтөх, кэли киһи диэн өйдөбүл. Дынгинэн, бу сиргэ сыһыана суох, бу дойду кыһалҕатын билбэт киһи буоллаҕына итинник этиэххэ сөп. Холобура, Саха сирин харахтаан да көрбөтөх киһини салайар уорганнарга анылларын мин утарабын. Онтон бу сиргэ өр сыл олоор, дойду онгостубут, кыһалҕаны диригник билэр киһини туоратар эрэ сылтан итинник этиэххэ сөп. Кандидаттар, Алина Винокуроваттан ура тылар, бары атын сиргэ төрөөбүт, үөрэммит «буруйдаахтар». Ким Федоров өссө 70-с сыллартан, ол аата сорох кандидаттар төрүү да иликтэринэ Нам сиргэр олохсуйбута. 4 оҕото бары Нам орто оскуолатын бүтэрбиттэрэ, кыра уола уонна сиэнэ Нам оскуолатыгар үөрэнэллэр. Сорох кандидаттар эмиэ Намга төрөөбөтөх да буоллаллар син эмиэ Намга кэлэн олохсуйдахтара, кини кыһалҕатын ылынахтара.

Быыбар чьһинэйдик буолуохтаах. Урукку өттүгэр уонна билигин даһаны коллектив аатыттан

Ким Федоров

Улахан оҕолор бары дьонун ыал, үлэ-хамнас дьону. Ол аата оҕолор бары кыра эрдэхтэриттэн үлэһэ эриллэн улааппыттар. Сиэннэрэ республикатааһы, Россиятааһы конкурстарга элбэхтэ кытталлар. Быйыл икки сиэнэ Москваҕа

хаһаайыстыбатын салайтыгар биір бөдөн кадр буолуон сөптөөх. Онон санаатын түһэрбэккэ салгыы общественнай олоххо, политикаҕа кыттан иһэрэ буоллар. Алина бэйэтин биллэрэр гына үлэлээн-хамсаан, общественнай олоххо актыбынайдык кытара эмиэ эрэлэ үскээтэр. Намтан актыбынай эдэр дьон бааллара-суохтара олох иһилибэт буолла. Ол кэмгэ маннык дьоннордохпут диэн нэһилиэннэ билингтэтэн билэрэ наада. Станислав Тоскины дьон кырдыаҕас диилэрин элбэхтэ истиэххэ сөп. Ол эрэри сорох саастаах дараны киһи энергията олох эдэр дьонтон таһыччы буолар. Станислав Тоскин сорох эдэр 40-лээх да дьонтон итэһинэ суох энергиялаах. Мин кинини ордук правозащитник курдук көрөбүн. Андрей Новгородов — былаас аатыттан киирсэр. Онон быыбардана илиттэн тутулуктаах буоларга тийэр. Дынгинэн, Андрей Новгородов хаһаайыстыбаннай үлэни

тынан билингги кэмгэ биһиэхэ Намга саамай сөп түбэһэр. Биһиги урут-хойут үлэлээбит баһылыктарбыт, салайааччыларбыт улууска, республикаҕа аптарытыаттаах дьоннорут бары уон аны сылдыаллар. Улуус, нэһилиэк туһугар уопсай сүбэ диэн суох. Ону түмэргэ билигин баар салайааччылар араас биричинэнэн турунар кыахтара суох. Ким Иннокентьевич бу боппуроска Намга дынгнээх түмсүү баар буоларын саҕалыр кыахтаах.

Нэһиликтэриттэн, улуспут уопсайынан саха омук дьылҕата биһигиттэн барыбытыттан тутулуктаах. Биһиги олоххо төһө кэтэх санаата суох сыһыаннаһарбытыттан, дынгчаччы дойдубут туһугар ыалдырбытыттан. Эн-мин диэн тус интэриэспитинэн салайтаран бэрт былдыаспака, дынгчаччы үлэлиэн сөптөөх дьону салалтаҕа туруорарбытыттан.

Нам сэлиэннэтин дьонно-сэргэтэ ону сөпкө өйдөөн, бу быыбардарга актыбынайдык кыттан Ким Иннокентьевич Федоровы таларбыт сөп. Сылыһпытын, таппытытын олох син биір көрдөрүөтэ. Мин биһиги Ким Федоровы таллаһытына сыһыаннаһаахпыт суоҕа диэн бүк эрэнэбин. **Ф. КОЛЕСОВ**

ДЫНГ САХАЛЫ СЫҤЫАННААХ

Киһи — айылҕа оҕото. Ол иһин айылҕаҕа сыһыан ураты болдомтолоох, сирдээх буолуохтаах. Нам сэлиэннэһэ тыа сиригэр киирэр. Тыа сирэ айылҕанан олоор. Онон Наммыт айылҕата алдыамматын туһугар биһиги улахан болдомтобутун уруохтаахпыт. Кэнники сылларга биһиги чугастааһы тыабытыгар, ойуурбутугар, айылҕабытыгар оччо болдомтото суох буоллубут. Сэлиэннэбитигэр көрдүү да үлэтэ ыгытыллыта мөлтөх. Бу балаһыанһа уларыйыан наада. Намга айылҕаны харыстыыр, киниэхэ ытыктабыллаахтык сыһыаннаһар өй-санаа үөскүүн наада. Айылҕаны ытыктыыр, киниэхэ харыстабыллаахтык сыһыаннаһар киһи, ол аата олоххо дириг толкуйдаахтык сыһыаннаһар.

Мин Ким Иннокентьевич Федоровтың билсипитим өр буола. Кини олобун тухары айылҕа доворо диэххэ сөп. Ол курдук, кини айылҕаҕа сылдыан хаһан даһаны сизэри-туому тутуһарын умнубат. Аһаҕастык эттэххэ, оннооһор куһу-хаһы даһаны онгостон туран булгууртан туттунар. «Эйэ дуоҕабардаахпын», — диэн күлэ-оонньоон этэр. Булчут кутаатын тула олоорон кэпсэтиигэ өрүү айылҕаҕа сыһыан ураты болдомтолоох буолуохтааһын бэлиэтиир. Маннык дьон, биллэн турар, олоххо дьонуннаахтык сыһыаннаһаллар. Баһылык айылҕаны кытта сыһыаны өйдүүр киһи буолуохтаах. Мин Ким

Федоров оннук киһи буоларыгар саарбахтаабаппын уонна Нам сэлиэннэтин дьонун-сэргэтин Ким Федоровка куоластыаһын диэн ынгырабын.

Юрий ЕРМОЛАЕВ, «Ленские зори» ХЭО салайааччыта

Нам сирэ былыр-былыргыттан саха түөлбөлээн олоорбут ытык сирэ. Нам дьылҕата саха омук дьылҕатын кытта биір ситимнээх. Онон Нам сахалы тыһыны ингэриммит уонна сахалы тыһыны харыстыыр гына айыллыбыт биһиги, сахалар, биір саамай харыстыыр, ытыгылыыр сирбит буолар ыһаахтаах.

Намга бу күннэргэ сэлиэннэ баһылыга талыллыаҕа. Ким баһылык буоларыттан нэһилиэннэһэ туох үлэ-хамнас баара, хайдах өй-санаа үөскүүр улахан тутулуктаах. Билигин олохпут оннун оччо була илик, өй-санаа булкуллубут, кэлэр өттүгэр биһиги омугу туох күүтэрэ биллибэт кэмигэр, ырааһы ырыналаан ыйдаһардар, буолуохтааһы өтө көрөр өйдөөх, дынг-чаччы сахатын омугун туһугар кутунан-сүрүнэн ыалдыр дьон олох түһүмэхтэригэр инники сылдыаллара кэм-кэрдии ирдэбилэ буолла. Онон олохторунан дьонно-сэргэһэ киһи кииллээһэ буолалларын дакаастаабыт дьону талар сөп. Саас үйэ тухары дьон чулууларга олоҕу туруулаһаллар.

Нам сэлиэннэтин баһылыгар

турбут кандидаттары ырытан баран биһиги туруоруммут дьонтон ордуктара Ким Сүдэрэп буолар эбит диэн түмүккэ кэлибит. Ким Сүдэрэп биір саха толлуу киһитэ үлэлиир үлэтин үлэлээбит, олоххо улаханнык уопутурбут, дынг сахалы тыһынаах киһи. Ону кини олоххо, үлэһэ, дьонно-сэргэһэ сыһыана туоһулуур. Бизс оҕото, бизс сиэнэ бары сахалы сиринэн олобу олоор, сахалы ааттаах-суоллаах дьонун дьонно. Сиэннэрэ оҕо саадыттан Арасыйыа эбэ хотунна, аан дойдутааһы конкурстарга кыттан саха аатын аатталлар, киммитин-туохпутун билиһиннэрэллэр, кыайылааһынан тахсаллар. Бу оҕону дынг сахалы итииттэн, олоххо дьонун сыһыантан тахсар.

Нам үтүө-мааны дьонно-сэргэтэ Ким Сүдэрэп үлэтин-хамнаһын, бырагырааматын билсэн баран, саха биір чулуу киһитигэр куоластарын биэрэн дойдуларын түстээһингэ кылааттарын киллэриэхтэрэ диэн эрэнэбит.

Нам сирин дьонугар-сэргэтигэр үтүө санаабытын этэн туран, ытыктабылы кытта УЙУСХААНА

(«Ленский нэһилиэк» МТ баһылыгар кандидат К.И. Федоров быыбардыыр фондатыттан төлөннө)

«Хамажаттага — бастын баһылык салайар сиригэр» дин ыстатыйа «Саха сирэ» хаһыат 11 №-гэр тахсыбыта. Автор Петр Томский суруйар: «Мин, бүгүн хаһыат ааһааччыларыгар билиһиннэрэргэ холоноор киһим — «Саха республикатын муниципальный сулууспатын туйгуна», «Саха республикатын культуратын туйгуна», Нам улууһун уонна Хамажатта нэһилиэтин бочуоттаах олохтооҕо, губернатор И. Крафт түүскэ иилинэр бэлиэ хаһаайына, Саха республикатын Суруйааччыларын союһун чилиэнэ, самодельной композитор, М.К. Аммосов 100 сылын туолуутугар аһаҕастык юбилейнай знак кавалера, сэттэ төгүрүк сыл устата тохтоло суох, ситиһилээхтик үлэлиир, 11 сиэн таптаалаах эһээлэрэ Дунаев Александр Григорьевич буолар».

Биһиги, Хамажатта олохтоохторо, биэр дойдутаахтар, республика биэр биллэр, ааһааччылар кизэн араҕалара улаханнык сэнгээрэ корреспонденттарын ити этиитин ис сүрэхпитигэр долгуйа, үөрэ аабыт, кизэн туттабыт!

Александр Григорьевич оҕо эрдэбиттэн төрөөбүт-үөскээбит түөлбөтүн, Хамажатта тын нэһилиэтин, хоһооноругар, ырыаларыгар хойуубут патриот-салайааччы, ону тылын эрэ буолбакка, дыяланан, үлэтинэн-хамнаһынан, олоххо сыһыанынан бүтүннүүтүнэн холубур көрдөрөр.

Бэйэтин кыабынан, билиитинэн-көрүүтүнэн, салайар дойдурдун ханна баҕарар баран толору үлэлиир кыахтаах киһи буолабыт. Ол эрэри Хамажатта орто оскуолатын бүтэрээт, армияттан кэлэн Намнааҕы педагогическай училищаны бүтэрэн баран, атын сиргэ барарга дуулуспата — төрөөбүт-үөскээбит нэһилиэтин үөрэммит оскуолатыгар үлэ, черчение, уруһуй, үлэ урогун учууталынан үлэтин саҕалаабыта. 1987-89 сылларга оскуола директорунан анаан да, аан бастаан кизэңкун оскуола остолобуойун туттарбыта, эһилигэр 6 саастаах үөрэнээччилэр үөрэнэр дьиэлэрин туттарбыта. Салгы олохтоох нэһилиэк сибидитин председателинэн үлэлиир, ол сылларга нэһилиэккэ гаас кириитигэр сүңкэн кылааты киллэрэр.

Дойдута сибидит былааһа эстибитин кэннэ, Саха сиригэр саҕа Ил Түмэн, Государственной Мунһах тэриллэтигэр биэр дойдутаахпыт, государственной-политической, общественной деятелит Ларионов Егор Михайлович Ил Түмөн Уөһэ Палататын председателинэн талыллыбытыгар Александр Григорьевич председател көмөлөөһөччүтүнэн анан үлэлиир. Бу үлэлиир кэмигэр Намын улууһун социальнай-экономическай сайдытыгар бэйэтин кылаатын киллэрэр. Кэлин үс сылыгар Ил Түмэн Хонтуруолуур Комитетын сүрүннүүр специализианан үлэлиитэ. Бу 10 сыл үөһэ салалтага үлэлиитэ элбэх уопуту, салайар үлэҕэ элбэх билиини, буһууну-хатыыны биэрбитэ. Манна үлэлиэн бүтүүтэ син биэр дойдутугар үлэлиитэ тахсыбыта. Оскуолатыгар директордаабыта, туга бэртээхэй начальнай оскуола тутуутун ситэттэргэ уонна эһилигэр нэһилиэтин баһылыгынан талыллан, күн бүгүнгээтэ диэри ыһыгыччи үлэлиэн кэллэ. Бу үөһэ этиллибит түгүннэр «Хамажатта — мин дойдум» дин мээһэ этиллэбэтэхтэрин, дирин ис хоһоонноохторун өссө төгүл биэртэллэр.

Александр ийэлээх аҕатын утумнаан уонна иитиитэ да онук буолан олус үлэһит, дьулурда, көхтөөх, кыайгыс уонна дьобурдаах буолан, ханнык баҕарар үлэҕэ көрөн мунааран турбат майгылаах. Бу майгыта, дойдур салайар үлэҕэ ордук сайдар, дьону-сэргэни көүлүүрү күүс буолан, үлэ араас көрүнгүн саҕалыыр, салайар кыабын күүһүрдэр. Маңнай үлэлиир сылларыгар нэһилиэтин хорсун, үлэһит дьоннорун ааттарын-су-

олларын үйэтитэр үлэһэн умсугуйбута. Ол курдук бэйэтэ үлэҕэ үөрэпиттэ улаттарын кытта гражданскай сэрйи народнай геройа, Нам улууһун комсомольскай ячейкатын секретара, Хамажатта төрүт олохтооҕо Охлопков Тимофей Николаевич — Согтой сэрйи кэмигэр бандыттар илтиилэриттэн сэймэктэнэн өлбүт буйууну үйэтитэн обелиск оһоһуллубута. Салгы Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриигэ, кыргыз хонутугар геройдуу охтубуттарга пааматыннык лаппа саҕардыллан оһоһуллубута. Кэлин үлэ, тыыл ветераннарын ааттарын тимир плиталарга үйэтитиллэн «Серп-молот» обелиск баар буолбута. Билигин да салгы сайыннарар, байытар былаана баһаам элбэх. Олор олоххо кирииллэригэр саарбахтааһын суох.

Александр Дунаев бу үлэ-лээбит сылларыгар тутууга,

САБАЛАММЫТ СИТИЭХТЭЭХ, СИППИТ САЙДЫАХТААХ

культура, спорт сайдытыгар, оскуола кириинэн иннинээҕи уонна оскуола үөрэнээччилэр базаларын хангытыга, суол-иис, уот-күөс, ыччат, дьон-сэргэ олохтор усуллубуйаларын тупсуутугар, доруобуйа харыстабылыгар болҕомто, тыа хаһаайыстыбатыгар, предпринимательство кэнииригэр уо.д.а. үгүс олоххо көрсүллэр араас кыһалҕаларга болҕомтотун ууран кэллэ.

Ол курдук тутууга: ветераннар балаҕаннара, оскуола мастарьскайа, үүт тутар сыах, баһаарынай депо, олохтоох балыыһа, икки оскуола, икки оҕо саадын капиталнай өрөмүөннэрэ, саҕа кварталнай газовой котельнай, икки 12-лии квартиралаах, биэр 8 квартиралаах уопсай дьиэлэр капиталнай өрөмүөннэрэ уо.д.а. ытыгылынылар. Нэһилиэккэ баһаарынай массына, водовоз, «Беларусь» трактор ылыллан туһата баһаам.

Хамажатта нэһилиэгэ: Спортка: 7 сыл устата улууска бастакы миэстэлээх кэллэ. республиканскай «Урожай» ДСО кыайылааҕа, республиканскай кыһынгы көрүнгэрэ спартакиада (Мирнэй, Нерюнгри) кыайылааҕа буолан улууска да, республикага да ааттарын ааттатылар, өйбүлү, ытыктабылы ыллылар.

Культурага: кулууп республикага да, оройуонна бастакылар кэккэлэригэр сылдыар. Сыл аайы техническай база саҕардыллар, араас сонун үлэлэр былааннаахтык бараллар. Бу үлэлэрин сороҕун ахтан тураммын этиэххэ наада, дьэ, бу манна сытар Александр Григорьевич «Хамажатта нэһилиэгэ» муниципальной тэриллии баһылыгынан бастаан быыбарга кириисэригэр бэйэтин программатыгар ылыммыт дирин ис хоһоонноох дөһө олоххо кириитэ: «Саҕаламмыт — ситиэхтээх, сиппит салдыахтаах».

Александр Григорьевичтан: «Бу үтүөкэннээх девизкин олоххо киллэрэр туһугар баһылык быһытынан быыбарданан баран, үгүс үлэ ытыгылына диян санаалаахпыт, онон үлэ-биттэн-хамнаскыттан инники, талыллар түгүннэр туох былааннардааххын билсиппиннэрэргэр көрдөһөбүн», — диян ыһыһыппар үөрэнээччим, нэһилиэгим баһылыга манньк эпийэттээтэ:

Аан бастаан Намын дьонун-сэргэтин, тустаах Хамажатта дьонун сайыны үчүгэйдик сайылаан кэлбиттэрин бэлиэтээн тураммын, кэлэр кыһыммытын этэнгэ кысты-ыргытыгар ыңгырабын, бары ырааһы-сылааһы, сырдыгы-кырдыгы баҕара.

Тус бэйэм бу үгүс болдохпор кириисэбин. Тоҕо диятэххэ, Хамажатта ханна да тэйбэккэ учууталтан саҕалаан, үксүн салайар үлэҕэ үлэлиэн кэллим. Бэйэм кыахпынан Хамажатта

туһугар үлэлиэн кэллим дэнэбин. Баһылыктыгы кэлээт да урукку сэбиэскэй кэмнэ бэйэлэрин олохторун кэрэйбэккэ колхоз, совхоз ыар үлэтигэр үтүө суобастаахтык үлэлииттэ, уоттаах сэрйигэ толук уурбут, төннөн кэлэн геройдуу үлэлииттэ дьоммутун үйэтитэр инниттэн, элбэх пааматынныктары, элбэх хоһооннору, ырыалары туттум, айдым. Үтүө-мааны дьоннорбун бочуоттаах онортоон, кинигэ таһааран, улууссалаарга ааттарын биэртэлээн, ветераннар, пенсионердар тус сыннаһар, араас үбүлүүдэрин, бэлиэ күннэрин ытар балаҕаннарын туттаран саҕалаабытым.

Талыллар түгэмэр саҕалаабыт үлэлэрим ситэллэригэр күүспүн-уохпун ууруом. Бу ааспыт уонна бу 2012 сылга араас элбэх сметнэй-проектнай докумоннар оһоһуллан, үптэрэ көстөн араас ирдэниллэр үлэлэр түгэхтэрэ көстөн, экспертизалар

быһаарыллан, дьэ, улахан тууу, араас көрүнгээх программалар олоххо кириэр кыахтара быһаарылынылар. Бу күн сиригэр бирид бэриллэр олохтор салайааччы үлэтигэр олоҕум аһаҕастынан уонна ол саҕалаабыт үлэлэрим түмүктэрин көрөн, түмүктэтэрбин дии сананан, бу кириисэн эрдэҕим. Холобура, бытархайдаспака, сылларынан туох үлэлэри былааннаатыбыт, ону билсиппиннэрим:

2013 — Кириэс-Кытыла таас оҕо саадын тутууга.

— Нэһилиэккэ таас баанньык тутууга.

— Е.М. Шапошников аатынан оскуола үөрэнэр кылаастар тас түннүктэрин, обшивкатын евроөрөмүөнэ.

— Саха-французскай лицейгэ начальнай оскуола, спортсаала, интернат, интернат остолобуойун үлэтигэр күүстээх көмөнү оноруу.

— Саҕа дьаһалта дьэтин туттары.

— Нэһилиэк библиотекатын дьэтин быһаары.

— Сыбаалка олбуорун, суолун-иһин бүтэри.

— Нэһилиэк водопроводун таттары уонна «Чистая вода» сыабын туттары.

— Саҕа бэриллибит уһаайбалар кварталаларыгар гааһы, уоту таттары, суолларын онортору.

— 50 төбөҕө таас хотон, конебаза тутуутун саҕалааһын.

— Нэһилиэк бочуоттаах гражданданнарыгар бэлиэ обелиск оноруу.

— Улуус юбилейнай ыһаҕа Хамажаттага буоларынан ыһахтыыр паарканы аһаҕаста үлэлииттэ түбэһэр тына онорторуу.

— Уопсай дьэилэргэ программа чэрчитинэн өрөмүөннэри салгы ытыгыты.

— Тулааһа оҕолорго социальнай дьэилэри туттары (4 дьэ 4 квартиралаах).

— Индивидуальной предпринимательство программатыгар сөп олоҕуор, баҕалаах дьон үлэлиир сыахтарын уо.д. туттары.

— Арыы Тиит, Кириэс-Кытыл биэрктэрин бөвөргөтүүгэ пла-

новой үлэлэри ытыгы. — Сыл аайы үйэтиги бэрээдэгинэн нэһилиэк кинигэтин таһаарты.

— Элбэх оролохторго уһаайба боппуруоһун быһаары.

2014 с. — Республиканскай спортивнай оонньуулар баралларынан спортсааланы туттары.

— Спортсменнар кэлэн олохтор усуллубуйаларын тэрийи чэрчитинэн икки оскуолаҕа, «Лингва» лаабырга евроөрөмүөннэри ытыгыты.

— Нэһилиэккэ нэһилиэк музейын дьэтин туттары.

2015 с. — Нэһилиэккэ музыкальнай оскуола дьэтин быһаары.

— Саҕа культура дьэтин туттары.

2016 с. — Нэһилиэккэ таас оскуоланы туттары.

Итинник сүрүн үлэлэри бы-

лаанныбыт. Ону таһынан сыл аайы ытыллар үлэлэр: суоллары өрөмүөннэһин, сүөһү, сылгы аһаһын элбэтигэ үлэлэр, балаһанньаттан, ирдэбилтэн көрөн араас программаларга, субсидияларга уо.д. араас РФ, СР, улуус көрөр, өйүүр, тыгар үлэлэригэр кыттан, нэһилиэһнэ туруорсар кыһалҕаларын быһаарыга бэйэбит ыһынар программатыгар, былааннарбытыгар олохторун, нэһилиэкпит социальнай-экономическай сайдытын туруктаах онорууга үлэлиин булгуччу ирдэниллэр, толоруллар балаһанньатын олохтооһун, бу инники талыллар дьаһалта мүлчүрүйбэт сорууга буоларын санатабыт.

Биччаты иитиигэ болҕомто оҕо садтарыттан, оскуолалартан саҕалаан нэһилиэккэ культурага, спортка улахан болҕомто уурулан иити сүрүн хайысхата ити этиллибиттэргэн олохтороһоһо. Билигин олохтоох балыһаны салгыны материалнай-техническэй базатын хангытыга болҕомто, ол эбэтэр саҕа медицинскэй оборудуованиян, миэбэлиэн хааччылы, ис-тас благоустройствоын онорторууга, аһаҕаста үлэлииттэ олохторун сылын аайы үбү көрдөрөн үлэни ытыгар былаанныбыт. Нэһилиэккэ аптека дьэтин ситэттэрэн олоххо киллэри былаанна баар.

Саҕа депутатскай корпусу 5 депутатскай окуругу нэһилиэккэ тэрийэн (түөлбэлэр оннуларыгар) депутаттар нэһилиэһнэни кытта үлэлиир кыабын усуллубуйаларын тэрийи. Хас бириднн депутатка окуруктары аайы накаастары сүктэри хайаан да барыахтааһын олохтооһун кириэһтээх. Депутатскай корпусу босхоломмут сибидит председател сүрүннүүрүн быһаарары наадалааһын ааҕабыт.

Нэһилиэккэ дьаһалта кадровой боппуруоһугар, нэһилиэккэ баар бары тэрилтэлэр кадровой боппуруостарыгар сокуон ирдэбиллэн бэйэни салайыны төрүттүгэр олохторун ороһор үлэни ытыгы хайаан да барыны ситиһи үлэм сүрүн хайысхата буоларын санатабын.

Дьаһалта үлэтэ аһаҕас, чияһинэй уонна кизэник сырдатыллан иһэр усуллубуйатын тэрийи, бэйэҕэ дуоһунаһын өтөйүү, бардам, бэйэни эр көрүнүү, тус бэйэҕэ туһаныны суох оноруу бэйэбэр бастакы ирдэбилим. Нуруот иһин сулуус-палааһын, патриотическай тын баһыһахтааһын, саҕаламмыт ситиэхтээх, сиппит сайдыахтаах диян соруугу үлэбэр знамя оностон үлэни-хамнаһы тэрийэри бэйэм сыалым-соруум буоларын ситиһэр наадалааһын чопчулуубун».

Түмүкпэр, Хамажатта дьонно-сэргэтэ, ыччата, биэр үлэһэннээхтэри, үлэли сүлдьэр баһылыктыгар республика, Нам улууһа, Хамажатта биэр кизэн туттар уолугар Ду-

наев Александр Григорьевичка, алтынны 14 күнүгэр кэлэн куоластын биэрэн, былааннаабыт үлэтин ситэрэригэр, сиппити сайыннарыгар кыахта биэриэххэйин!

Гаврил Степанович КАСЬЯНОВ,
«Хамажатта нэһилиэгэ»
муниципальной тэриллии
дьаһалтатын баһылыгар
кандидат Дунаев А.Г.
итэҕэллээх киһит, улуус,
Хамажатта нэһилиэтин
Ытык киһит, тыыл уонна
педагогическай үлэ ветерана

ХАБААННА ДИЭРИ ДЬОММУТУН МӨРӨЙДҮҮБҮТ?

Бу быыбардар буолаары турдактарына, бэйэм тус санаабын Хамажатта дьонугар-сэргэтигэр олохтоох хаһыатым нөһүөтэргэ сананым.

Урукку сылларга биһиги нэһилиэкпит бастын салайар дьонно бу олохтон эрдэ барбытара, бу эмиэ салайар үлэҕэ олохторун анаан үлэлииттэ дьоммутун ситэ өйдөөбөккө, өйөөбөккө кэлтэй итэҕэстэрин хостоон, дэлби кириитикэлээн, үчүгэй өрүттэрин өйдөөн көрбөккө эрдэ утаарыт кэмнэригин эргитэн аҕалар сөбө суоһун тоһоһулуубун.

Ол курдук, «Комсомольскай» совхоз директора Габышев Николай Петрович, «Түмсүү» кооператив салайааччыта Березкин Борис Степанович, үлэ-хамнаһа харса суох ылыһыт, нэһилиэк, улуус сайдар торумун туруорсубут, үчүгэй салайааччылар этэ.

Урукку баһылыктыт Захаров Николай Дмитриевич очуотун мунһабар кизэ 8 чаастан сарсыарда 4 чааска дьэри сууттааһын курдук нэһилиэк мунһахтаабыта. Манна Николай Дмитриевич доруобуйатыгар оҕустара сылдыбыта. Ол кэмнэ уопсайынан ыһылыты тоһулуу, ырахан сыллар этэ, ону толкуйдаабакка эр нэһилиэк баһылыгар барытын балыһан, буруйдуур төрдүтэн сыһата биллэр этэ.

Онон бийылгы быыбарга хайдах эр сыыстарбарбыт диян санааттан бэйэм тугу санырыбын суруйарга сананым. Мин олохтоох салалтаны кытта бэйэм тугу кыайарбын нэһилиэгим туһатыгар үлэлиэн кэллим.

Нэһилиэк баһылыгар кандидат Дунаев Александр Григорьевич, төрүт Хамажатта олохтооҕо, салайар үлэҕэ сэбиэскэй да кэмнэ, билигин да кэмнэ харса суох үлэлиэн, кэники икки быыбарга кыайан нэһилиэк баһылыгынан таһаарылаахтык үлэлиэн кэллэ. Ол курдук, туугу бөҕө барда. «Квартальной» котельнай, баһаарынай депо, балыһа салҕаһына, молочнай пуун, суоллар, тэрилтэлэр өрөмүөннэрэ, ити курдук өссө да элбэх үлэлэр. Улахан тутуулар хас эмэ сылы быһа эскиретиһинэн тутуллаллар. Инники былааннар өссө улахан тутуулар бааллар. Маны саха сиринэн улаханнык саҕарбаһын. Александр Григорьевич өссө биэр болдоххо хаалан ситэрдэр диян баһаалахпын. Александр Григорьевич саамай үчүгэй хаачыстыбата — тэрилтэлэр салайааччыларын бэйэтин кытта илдэ сылдьан туруорсар. Онон, биһиги ханна баҕарар правительствота, министерстволарга, тэрилтэлэргэ тэнгэ сылдьан туруорсааччыбыт. Куоракка уһунук үлэлииттэ буолан билиитэ-көрүүтэ, билсиитэ республика, улуус салайааччыларын өйбүлүн ылар.

Биһиги, хамажатталар, манньк салайар талааннаах киһитин нэһилиэкпит өссө инники сайдытын туһатыгар өйүөххэйин диян ыңгырабын.

К. ДАНИЛОВ,
Хамажатта

(«Хамажатта нэһилиэгэ»
МТ баһылыгар кандидат
А.Г. Дунаев быыбардыыр
фондатыттан төлөннө)

Понедельник, 8 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 12.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12.10
12.00 Время обедасть!
13.00 Т/с «На край света» 16+
14.00 Другие новости
14.25 Понять. Простить 12+
15.15 Дешево и сердито 16.00 Т/с «Улицы разбитых фонарей» 16+
18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Однолюбы» 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 00.20 Т/с «Без свидетелей» 16+
00.50 Т/с «Пропавший без вести» 16+
01.45 Х/ф «Белый плен» 04.00 Т/с «Детройт 1-8-7» 16+

Вторник, 9 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 12.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12.10
12.00 Время обедасть!
13.00 Т/с «На край света» 16+
14.00 Другие новости
14.25 Понять. Простить 12+
15.15 Дешево и сердито 16.00 Т/с «Улицы разбитых фонарей» 16+
18.00 Вечерние Новости

18.50 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Однолюбы» 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 00.20 Т/с «Без свидетелей» 16+
00.50 Т/с «Обитель лжи» 18+
01.20 Т/с «Калифорния» 18+
01.50 Х/ф «Ночь с Бет Купер» 16+
03.50 Т/с «Детройт 1-8-7» 16+

Среда, 10 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05, 04.25 Контрольная закупка
09.40, 12.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12.10
12.00 Время обедасть!
13.00 Т/с «На край света» 16+
14.00 Другие новости
14.25 Понять. Простить 12+
15.15 Дешево и сердито 16.00 Т/с «Улицы разбитых фонарей» 16+
18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Однолюбы» 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 00.20 Т/с «Без свидетелей» 16+
00.50 Т/с «Гримм» 16+
01.45 Х/ф «Пик Данте» 03.45 Т/с «Следствие по телу» 16+

Четверг, 11 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 12.50 Женский журнал

09.50 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12.10
12.00 Время обедасть!
13.00 Т/с «На край света» 16+
14.00 Другие новости
14.25 Понять. Простить 12+
15.15 Дешево и сердито 16.00 Т/с «Улицы разбитых фонарей» 16+
18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Однолюбы» 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 00.20 Т/с «Без свидетелей» 16+
00.50 Т/с «Гримм» 16+
01.45 Х/ф «Пик Данте» 03.45 Т/с «Следствие по телу» 16+

Пятница, 12 октября

05.00 Доброе утро
09.00, 12.00, 15.00 Новости
09.05 Контрольная закупка
09.40, 12.50 Женский журнал
09.50 Жить здорово! 12+
10.55 Модный приговор 12.10
12.00 Время обедасть!
13.00 Т/с «На край света» 16+
14.00 Другие новости
14.25 Понять. Простить 12+
15.15 Дешево и сердито 16.00 Т/с «Улицы разбитых фонарей» 16+
18.00 Вечерние Новости 18.50 Давай поженемся! 16+
19.50 Пусть говорят 16+
21.00 Время
21.30 Т/с «Однолюбы» 16+
23.30 Вечерний Ургант 16+
00.00 Ночные новости 00.20 Т/с «Без свидетелей» 16+
00.50 Т/с «Белый воротничок» 16+
01.45 Х/ф «Провинциалка» 16+
03.35 Т/с «Следствие по телу» 16+

Суббота, 13 октября

05.50, 06.10 Х/ф «Стамбульский транзит» 16+
06.00, 10.00, 12.00, 15.00 Новости

07.30 Играй, гармонь любимая!
08.20 М/с «Джейк и пираты Нептундиди»
08.45 М/с «Смешарики. ПИН-код»
09.00 Умницы и умники 12+
09.45 Слово пастыря
10.15 Смак 12+
10.55 Анна Самохина. Не родись красивой 12+
12.15, 15.15 Абракадабра 16+
18.00 Вечерние Новости
18.15 Кто хочет стать миллионером?
19.20 Да ладно! 16+
19.50 Человек и закон 16+
21.00 Время
21.20 Сегодня вечером 16+
22.50 Что? Где? Когда? 00.00 Легенды русского рока 18+
01.45 Х/ф «Леопард» 16+
04.45 Т/с «Следствие по телу» 16+

Воскресенье, 14 октября

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Ход конем»
07.45 Служу Отчизне!
08.20 Аладдин
08.45 М/с «Смешарики. ПИН-код»
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 11.25 Фазенда
12.15 Кривые зеркала 16+
13.10 Т/с «Условия контракта» 16+
17.10 Большие гонки. Братство колец 12+
18.40 Клуб Веселых и Находчивых. Высшая лига 21.00 Воскресное «Время»
22.05 Х/ф «Моя безумная семья» 12+
23.30 На ночь глядя 16+
00.25 Сверхновый Шерлок Холмс. «Элементарно»
01.25 Х/ф «Только она - единственная» 16+
03.15 Х/ф «Большое меня» 16+

РОССИЯ 1

Понедельник, 8 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 Девчата 16+
01.00 Вести+
01.20 Х/ф «Иди домой» 16+

Вторник, 9 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Среда, 10 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Четверг, 11 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Пятница, 12 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Суббота, 13 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Воскресенье, 14 октября

06.00, 10.00, 12.00 Новости
06.10 Х/ф «Ход конем»
07.45 Служу Отчизне!
08.20 Аладдин
08.45 М/с «Смешарики. ПИН-код»
08.55 Здоровье 16+
10.15 Непутевые заметки 12+
10.35 Пока все дома 11.25 Фазенда
12.15 Кривые зеркала 16+
13.10 Т/с «Условия контракта» 16+
17.10 Большие гонки. Братство колец 12+
18.40 Клуб Веселых и Находчивых. Высшая лига 21.00 Воскресное «Время»
22.05 Х/ф «Моя безумная семья» 12+
23.30 На ночь глядя 16+
00.25 Сверхновый Шерлок Холмс. «Элементарно»
01.25 Х/ф «Только она - единственная» 16+
03.15 Х/ф «Большое меня» 16+

12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Принцесса и нищенка» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Лорд. Пёс-полицейский» 12+
23.20 Поединок 12+
01.00 Вести+

Среда, 10 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Принцесса и нищенка» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Четверг, 11 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Пятница, 12 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Принцесса и нищенка» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

Суббота, 13 октября

05.00 Утро России
09.00 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Женить Казанову» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Собачья работа» 12+
00.20 АЛСИБ. Секретная трасса
01.25 Вести+

12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Принцесса и нищенка» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Прямой эфир 12+
21.25 Т/с «Лорд. Пёс-полицейский» 12+
23.20 Поединок 12+
01.00 Вести+

Пятница, 12 октября

05.00 Утро России
08.55 Мусульмане
09.05 1000 мелочей
09.45 О самом главном
10.30 Кулагин и партнеры 12+
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Вести
11.30, 14.30, 17.30, 19.40 Вести-Москва
11.50 Т/с «Тайны следствия» 12+
12.50 Люблю, не могу! 12+
13.50, 16.45 Вести. Дежурная часть
14.50 Т/с «Ефросинья. Таёжная любовь»
15.45 Т/с «Кровинушка»
17.50 Т/с «Принцесса и нищенка» 12+
20.30 Спокойной ночи, малыши!
20.40 Т/с «Лорд. Пёс-полицейский» 12+
22.40 Х/ф «Дорогая моя доченька» 12+
00.50 Футбол. Чемпионат Мира - 2014 г. Отборочный турнир. Россия - Португалия. Прямая трансляция

Суббота, 13 октября

05.35 Х/ф «Пядь земли»
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Смехопанорама
08.50 Утренняя почта
09.30 Сто к одному
10.20, 14.20 Вести-Москва
11.00, 14.00 Вести
11.10, 14.30 Х/ф «Путь к себе» 12+
15.45 Рецепт её молодости
16.15 Смеяться разрешается
18.15 Битва хоров
20.00 Вести недели
21.25 Т/с «Жизнь и судьба» 12+
00.20 Воскресный вечер с Владимиром Соловьёвым 12+

04.50 Х/ф «Выстрел в спину»
06.35 Сельское утро
07.05 Диалог
08.00, 11.00, 14.00 Вести
08.10, 11.10, 14.20 Вести-Москва
08.20 Военная программа
08.50 Субботник
09.30 Горюнок
10.05 Властелин мира. Никола Тесла
11.20 Вести. Дежурная часть
11.55 Честный детектив 12+
12.25, 14.30 Т/с «Гашишники» 12+
15.00 Субботний вечер
16.30 Танцы со Звездами
20.00 Вести в субботу
20.45 Х/ф «Деревенская история» 12+
00.30 Х/ф «Королевальда» 12+

Воскресенье, 14 октября

05.35 Х/ф «Пядь земли»
07.20 Вся Россия
07.30 Сам себе режиссер
08.20 Смехопанорама
08.50 Утренняя почта
09.30 Сто к одному
10.20, 14.20 Вести-Москва
11.00, 14.00 Вести
11.10, 14.30 Х/ф «Путь к себе» 12+
15.45 Рецепт её молодости
16.15 Смеяться разрешается
18.15 Битва хоров
20.00 Вести недели
21.25 Т/с «Жизнь и судьба» 12+
00.20 Воскресный вечер с Владимиром Соловьёвым 12+

РОССИЯ 2

Понедельник, 8 октября

11.10, 13.40 Все включено 16+
12.05 Индустрия кино
12.30 В мире животных
13.00, 14.50, 23.45, 07.10 Вести-Спорт
13.10 Моря рыбалка
14.30, 17.05, 07.20 Вести.гу
15.00 Х/ф «Счастливые число Слевина» 16+
17.25 Местное время. Вести-Спорт
17.55 Хоккей. КХЛ. «Амур» (Хабаровск) - «Металлург» (Магнитогорск). Прямая трансляция
20.15 Футбол.гу
20.50 30 спартацев
21.50 Х/ф «Рокки Бальбоа» 16+
23.55 Баскетбол. Единая лига ВТБ. «Спартак» (Россия) - «Летувос Ритас» (Литва). Прямая трансляция
01.40 Хоккей. КХЛ. ЦСКА - СКА (Санкт-Петербург). Прямая трансляция
04.00, 10.20 Неделя спорта
04.55 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
06.05 Вопрос времени
06.35 Рейтинг Баженова. Человек для опытов
07.35, 08.30 Моя планета
09.25 Х/ф «Земля, плененная верой»

Вторник, 9 октября

11.10, 13.40 Все включено 16+
12.05 Вопрос времени
12.30, 08.20 Моя планета
13.00, 15.00, 18.00, 22.10, 05.00, 07.55 Вести-спорт
13.10 Диалог
14.40, 17.40, 08.05 Вести.гу
15.10 Х/ф «Хаос» 16+
17.10 Наука 2.0. Большой скачок
18.15 Неделя спорта
19.10 Дзюдо. Чемпионат России
20.20 Х/ф «Теневой человек» 16+
22.20 90х60х90
22.55 Футбол. Первенство России. Футбольная Национальная Лига. «Томь» (Томск) - «Торпедо» (Москва) Прямая трансляция
00.55 Х/ф «Не отступать и не сдаваться» 16+
02.50 Х/ф «Путь» 16+
05.15 Top Gear
06.20 Академия GT
06.50 Секреты боевых искусств

Среда, 10 октября

11.10, 13.40 Все включено 16+
12.05 Top Gear
13.00, 15.00, 18.00, 03.45, 07.45 Вести-спорт
13.10 Моря рыбалка
14.40, 17.40, 07.55 Вести.гу
15.10 Х/ф «Не отступать и не сдаваться» 16+
17.10 Наука 2.0. Большой скачок
18.10 Невидимые миры Ричарда Хаммонда
19.20 Большая тест-драйв со Стиллавиным
20.15 Х/ф «Путь» 16+
22.20 Хоккей России
22.55 Хоккей. КХЛ. «Салават Юлаев» (Уфа) - «Ак Барс» (Казань). Прямая трансляция
01.15 Хоккей. КХЛ. «Атлант» (Московская область) - «Авангард» (Омская область). Прямая трансляция
04.00 Вечная жизнь
05.20 Рейтинг Баженова. Человек для опытов
05.55 Х/ф «Ночной охотник» 16+
08.10 Моя планета
10.15 Школа выживания
10.40 Рейтинг Баженова. Законы природы

Четверг, 11 октября

11.10, 13.40 Все включено 16+
12.05, 08.15 Моя планета
13.00, 15.00, 18.10, 04.15, 07.50 Вести-спорт
13.10 Рейтинг Баженова. Человек для опытов
14.40, 17.50, 08.00 Вести.гу
15.10 Х/ф «Путь» 16+
17.20 FAQ
18.20 Top Gear
19.25 Наука 2.0. Большой скачок
19.55 Х/ф «Не отступать и не сдаваться» 16+
21.55 Хоккей. КХЛ. «Сибирь» (Новосибирск) - «Металлург» (Новокузнецк). Прямая трансляция
00.15, 06.45 «Удар головой». Футбольное шоу
01.20 Х/ф «Кандагар» 16+
03.20 Футбол. Россия - Португалия. Обратный отсчет
04.30 Х/ф «Ультрафиолет» 16+
06.15 Наука 2.0. Программа на будущее
09.45 Страна.гу

Пятница, 12 октября

11.10, 13.40 Все включено 16+
12.00 Секреты боевых искусств
13.00, 15.00, 18.00, 06.55 Вести-спорт
13.10 Моря рыбалка
14.40 Вести.гу
15.10 Х/ф «Теневой человек» 16+
17.00 Наука 2.0. Программа на будущее
17.30, 07.05 ВЕСТИ.гу.
Пятница
18.10 Х/ф «Ультрафиолет» 16+
19.55 Вечная жизнь
21.20 Футбол. Россия - Португалия. Обратный отсчет
22.15 30 спартацев
23.20 Футбол. Чемпионат Европы - 2013 г. Молодежные сборные. Отборочный турнир. Стыковые матчи. Чехия - Россия. Прямая трансляция
01.55 Наука 2.0. Большой скачок
02.55 Футбол. Чемпионат мира - 2014 г. Отборочный турнир. Армения - Италия. Прямая трансляция
04.55 Футбол. Чемпионат мира - 2014 г. Отборочный турнир. Белоруссия - Испания. Прямая трансляция
05.55 Футбол. Чемпионат мира - 2014 г. Отборочный турнир. Англия - Сан-Марино. Прямая трансляция
07.35 Вопрос времени
08.10 Моя планета
09.30 Рейтинг Баженова. Законы природы

Суббота, 13 октября

</

ЫҤРЭХ ТЫҤҤАР

УВАЖАЕМЫЕ НАШИ ВЕТЕРАНЫ!

КАНИНУ АНТОНИНУ
ЕВГЕНЬЕВНУ, САВВИНУ АННУ
ИННОКЕНТЬЕВНУ, АРБАТСКУЮ
ЕЛИЗАВЕТУ ВАСИЛЬЕВНУ, УСОВУ
АННУ АЛЕКСАНДРОВНУ, ОРЕШКОВУ
РАЙСУ СУЛЕЙМАНОВНУ, ИЛЬИНУ
АЛЕКСАНДРУ НИКОЛАЕВНУ,
ТАРБАХОВУ АНТОНИНУ
СЕМЕНОВНУ, ПЕТРОВУ АННУ
АРКАДЬЕВНУ, НОГОВИЦЫНУ
ЕВДОКИЮ НИКОЛАЕВНУ,
ЕМЕЛЬЯНОВУ НАДЕЖДУ
МАКСИМОВНУ, БЫЛКОВА СЕМЕНА
НИКОЛАЕВИЧА, СИВЦЕВА ПАВЛА
ПЕТРОВИЧА от имени администрации и профкома МБДОУ «Детский сад № 4 «Чэчир» с. Намцы МО «Намский улус» РС(Я) сердечно поздравляет вас с 60-летним юбилеем детского сада и Днем пожилых людей.

Ваш самоотверженный труд помог сохранить наш детский сад. Мы выражаем вам искреннюю благодарность за мужество, героизм, преданность и любовь к детскому саду.

Примите наши поздравления и самые искренние пожелания! Крепкого здоровья, счастья, энергии, оптимизма, долголетия, благополучия вам, вашим родным и близким.

Мы гордимся вами!

Коллектив детского сада № 4 «Чэчир» с. Намцы МО «Намский улус»

Тубдиспансерга үлэли сылдыбыт убаастабыллаах ветераннарбытын, бары пенсионердары Сааһырбыттар күннэринэн эвэрдэлибит!

Ыткытыр дьоммутугар өссө да өр сылларга сэнэхтик-сэргэхтик дьон ортотугар, олох үөһүгэр куруук үөрөкөтө, үлэли-хамсыы, сүбэли-амалы сылдыын диэн баа санаабыт бастыгын этэбит. Дьэ кэргэннигигэр дьолу-соргуну, бөбө туруктаах ологу баҕарабыт.

З.И. Попова аатынан тубдиспансер коллектива

Убаастабыллаах **ЭВЕРСТОВА АНИСА ИВАНОВНА**НҮ үбүлүөйдээх бэлиэ күнгүнэн истинник эвэрдэлибит!

Эн патронажнай сиэстэрэнэн, лабораннан өр кэмгэ үрдүк таһымнаахтык үлэлээн кэллин, туберкулез курдук ыарахан ыарыны диагноһтырга, эмитиргэ билигинэн-көрүүгүнэн, кыһамныгынан кырата суох кылааккын киллэристин.

Эйиэхэ баҕарабыт үтүө санаа үтүмэнин, уостубат уйгуну-быяаны, чэгиэн-чэбдик доруобуйаны, өссө да ситиһилээх үлэни, дьэ кэргэнгэ этэнгэ буолууну.

З.И. Попова аатынан тубдиспансер коллектива

Күндүтүк саныыр, таптыыр кэргэммин, аҕабытын, эһэбитин, СР культуранын туйгунун **ЗАМЯТИН АНДРЕЙ ТЕРЕНТЬЕВИЧ** 55 сааскын туолар кэрэ-бэлиэ күнгүнэн итиитик-истинник ис сүрэхпиттэн эвэрдэлибит!

Күндү киһибитигэр ахсаабат кыһамныгы, эйэҕэс сыһыанын, уҕараабат тапталын иһин барҕа махталбытын тиэрдэбит. Эн айылбаттан бериллибит ырыа айар, ыллыыр талаангынан өссө даҕаны дьонгун-сэргэҕин үөрдэ сырыт. Баҕарабыт Эйиэхэ кытаанах доруобуйаны, уһун дьоллоох ологу, үлэҕэр үрдүк ситиһилэри!

Эвэрдэни кытары кэргэнин, оҕолорун, сиэнэрин

Истинник саныыр, убаастыыр коллегабытын, «За вклад в развитие дошкольного образования» анал бэлиэ хаһаайкатын **НОВГОРОВОДА МАРИЯ ИННОКЕНТЬЕВНА**НҮ 50 сааскын томточку туолбуккунан сахалыы сайаҕас алгыспытын, эдэрдий эйэҕэс эвэрдэбитин тиэрдэбит! Истин эвэрдэбит тыыннаах тырымнас тыллара ылгын чыгычаах кэриэтэ илдьит буолан көттүннэр, айыы санаалаах кэрэ киһибитигэр айхал буоллун, уруй буоллун! Алгыс тылбыт ахтылла сылдыар аналлаах буоллун, кэс тылбыт кэпсэлгэ киирэр кэскиллээх буоллун. Ийпит-үөрөппит оҕолорун, төрөппүттэр махталларын, биир идэлээхтирин ытыктабылларын ылан санаан сандардын, үйэн уһаатын!

Эвэрдэни кытта «Кэрэчээнэ» оҕо саадын коллектива

Решение от 27.09.2012 г. № 15 ОБ ИЗМЕНЕНИИ В СОСТАВЕ ИЗБИРАТЕЛЬНОЙ КОМИССИИ МУНИЦИПАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ «ИСКРОВСКИЙ НАСЛЕГ»

На основании ФЗ «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» и Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» представительный орган муниципального образования «Искровский наслег» решил:

1. Изменить состав избирательной комиссии муниципального образования согласно приложения.

2. Опубликовать данное решение в газете «Энсиэли».

И.о. председателя Схода граждан М.П. ПАРНИКОВА

Приложение к решению № 15 от 27.09.2012 г. СПИСОК ЧЛЕНОВ УЧАСТКОВЫХ ИЗБИРАТЕЛЬНЫХ КОМИССИЙ ИКМО с. КЮРЕНГ-АТ

№	ФИО	Год рожд.	Место работы, должность	Кем выдвинут	Должность в ИКМО
1	Терентьева Александра Семеновна	1967	МКДОУ Помощник воспитателя	«Единая Россия»	Председатель
2	Парникова Марианна Прокопьевна	1961	Администрация МО Зам. главы	«Справедливая Россия»	Зам. председателя
3	Максимова Варвара Гаврильевна	1970	МКИООШ с. Кюренг-Ат	«Единая Россия»	Секретарь
4	Полициков Константин Романович	1975	«Намтеплоэнергообьт»	«Справедливая Россия»	Член
5	Харитонов Иннокентий Васильевич	1961	Безработный	«Единая Россия»	Член
6	Парникова Людмила Николаевна	1962	МКДОУ Техработник	«Единая Россия»	Член

Распоряжение № 77-Р от 3.10.2012 г. ОБ ИЗМЕНЕНИИ МЕСТА ПРОВЕДЕНИЯ МУНИЦИПАЛЬНЫХ ВЫБОРОВ

Для внесения изменения в распоряжение № 68-р «О создании избирательных участков на муниципальных выборах» РАСПО-РЯЖАЮСЬ:

1. Определить в связи с техническими причинами местом проведения муниципальных выборов избирательного участка № 4 «Кысыл-Сыр» здание администрации МО «Хомустахский 1-й наслег» по адресу: с. Кысыл-Сыр, ул. Аммосова, д. 76, тел. 25-3-37.

2. Контроль за исполнением данного распоряжения возложить на избирательную комиссию МО (председатель Дьяконов М.Н.).

3. Опубликовать распоряжение в улусной газете «Энсиэли».

И.о. главы наслега В.Г. ЖИРКОВ

2 октября 2012 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Маймагинский наслег, с. Маймага, ул. М.С. Лебедева, 1А площадью 2000 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

* Маймагинский наслег, с. Маймага, ул. М.С. Лебедева, 5/2 площадью 2000 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Главный специалист КУМИ САВВИНОВА М.Л.

13 сентября 2012 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Ленский наслег, с. Намцы, ул. Западная, 4, площадью 1200 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (подсобное хозяйство).

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов

Комитет по управлению муниципальным имуществом МО «Намский улус»

3 октября 2012 года ИЗВЕЩЕНИЕ

В соответствии с Земельным кодексом Российской Федерации, информируем о предоставлении в аренду земельных участков из земель населенных пунктов, по адресу:

* Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. Ф. Петрова, 2 площадью 1813 кв.м под разрешенное использование: ЛПХ (приусадебный участок).

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Главный специалист КУМИ САВВИНОВА М.Л.

3 октября 2012 года ИЗВЕЩЕНИЕ

Внести изменение адреса в извещении газеты «Энсиэли» от 03.10.2012 г. № 128-129 (10721):

Ленский наслег, с. Намцы, ул. Березовая, 4, корп. 2, считать как Хамагаттинский наслег, с. Крест-Кытыл, ул. Березовая, 4, корп. 2

За справками обращаться в администрации соответствующих наслегов.

Главный специалист КУМИ САВВИНОВА М.Л.

РЕШЕНИЕ от 27.09.2012 года № 19 ОБ АНУЛИРОВАНИИ РЕГИСТРАЦИИ КАНДИДАТА

В соответствии с частью 1 статьи 50 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» и пунктом 30 статьи 38 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» избирательная комиссия муниципального образования «Модутский наслег» решает:

1. На основании личного заявления от 27 сентября 2012 года аннулировать регистрацию кандидата, выдвинутого ЯРРО КИРФ на должность главы муниципального образования «Модутский наслег» Чиркова Степана Ивановича, зарегистрированного 7 сентября 2012 года.

2. Копию данного решения передать кандидату Чиркову С.И.

3. Данное решение обнародовать путем опубликования в СМИ.

Председатель избирательной комиссии В.В. ПРОТОПОПОВА
Секретарь избирательной комиссии С.Н. ЯДРИХИНСКАЯ-ПОПОВА

Решение №20 от 1.10.2012 г.

Об аннулировании регистрации кандидата на должность главы муниципального образования «Хамагаттинский наслег»

В соответствии с частью 3 статьи 92 Закона Республики Саха (Якутия) «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» и на основании представления прокуратуры от 28.09.2012 г. избирательная комиссия муниципального образования «Хамагаттинский наслег» решила:

аннулировать регистрацию кандидата на должность главы муниципального образования «Хамагаттинский наслег» по единому избирательному округу Жиркова Александра Владимировича 02.09.1981г.р., зарегистрированного 26.08.2012г., выдвинутого путем самовыдвижения.

Настоящее решение обнародовать в установленном порядке на информационном стенде и опубликовать в газете «Энсиэли»

Секретарь ИКМО «Хамагаттинский наслег» М.Е. Охлопкова

ПОЛОЖЕНИЕ

открытого улусного турнира по русским шашками на призы ветерана спорта Андросова К.П.

Цели и задачи:

— пропаганда здорового образа жизни;

— повышение спортивного мастерства.

Сроки и место проведения:

— турнир проводится 20-21 октября 2012 г.;

— «Дом спорта», с. Партизан Намского улуса;

— регистрация участников с 09.00 до 10.30 ч.;

— начало соревнований в 11.00 ч.

Положение проведения турнира:

— вступительный взнос на участие — 100 руб.;

— соревнование проводится по швейцарской системе;

— результаты определяются отдельно по группам: МС, среди кандидатов в мастера и среди массовых разрядников;

— турнир проводится по правилам шашечного Кодекса 2003 г.

Организатор турнира:

Наследная администрация МО «Партизанский наслег».

Награждения:

— чемпионы и призеры в своих группах награждаются грамотами, медалями и призами.

Администрация МО «Партизанский наслег»

Контакт. тел. 25-6-37, 89241708860

СЕТЬ МЕБЕЛЬ-САЛОНОВ
Виктория

Лучшие предложения сезона!!!
от мебель-салона «Виктория»
Акция с 25 сентября до полной ликвидации.

Мини-стенка «Брюс»
Спец. цена:
5580 руб.

Кухня «Анна»
- 30%

Кухня «Селена»
- 50%

Кухня «Ола»
- 50%

Диван «Олимпия»
- 20%

Диван «Альпина»
- 20%

Диван «Глазго - 2»
- 20%

Мы рады видеть вас по новому адресу:
п. Намцы ул. Ленская, 11
тел.: 8-41162-43-096
www.victoriya-mebel.ru

ЫҔЫРЭХ ТЫҔҔАР

Тапталлаах ийэбит, балтыбыт, эбээбит **ВИНОКУРОВА СВЕТЛАНА ПРОКОПЬЕВНА** 50 сааскын туолбут үөрүүлээх үбүлүөйгүнэн ээрдэбитин тиэрдэбит!

Күндү киһибитигэр чэгиэн доруобуйаны, күн сиригэр баар кэрэни, сырдыгы, үтүөнү баҕарабыт. Эссе да өр сылларга араҥаччылыы, сүбэ-ама буолан көмөлөһөр тур, уһун дьоллоох олоҕу баҕарабыт.

Оволорун, кийинтэрин, сиэннэрин, эдьийдэрин, күтүөтүн, бырааттарын

Бригада квалифицированных рабочих со своей техникой и оборудованием выполнит любые бетонные работы по устройству ленточных фундаментов (под строительство жилых домов), проездов, площадок, тротуаров из своего материала и материала заказчика.

Тел. 89142270622

Решение от 04.10.2012 г. № 18
Снятие кандидата на должность главы муниципального образования «Ленский наслег»

В соответствии с ч.2 статьи 76 Федерального закона «Об основных гарантиях избирательных прав и права на участие в референдуме граждан Российской Федерации» и на основании Постановления №11 от 04.10.2012г. Общественного Фонда ветеранов войны и тыла об отзыве кандидата из списка кандидатов на должность главы МО «Ленский наслег», избирательная комис-

сия муниципального образования «Ленский наслег» решает:

1. Снять из списка кандидатов на должность главы муниципального образования «Ленский наслег» Матвеева Степана Степановича.

2. Выдать копию решения Матвееву Степану Степановичу.

3. Выдать копию решения Общественному фонду ветеранов войны и тыла.

4. Опубликовать настоящее постановление в средствах массовой информации.

Председатель избирательной комиссии Петухов М.Р.

КЭРИЭСТЭБИЛ

Тапталлаах сиэммит, быраапыт, убайбыт, баар-суох күндү оҕобут Артем (Аттуомай) ыарахан ырыгыттан оро сааһыгар бу күн сириттэн барбыта алтынны 3 күнүгэр 40 хонуга туолла.

Күндү оҕобут баара-суоҕа 6 эрэ сыл күн кэрэтин көрдө, бу хас күн аайы наар эйгин ахтабыт, саныбыт, суохтуубут.

Артем 2006 сыл кулун тутар 10 күнүгэр Нам нэһилигэр күүтүүлээх бастакы уол сиэнинэн күн сири кэрбүтэ. Оҕобут олус эйбээс, сэмэй, олоххо тардыһылаах, куруук үөрэ-көтө эбэлээх эһэтигэр үтүөнү баҕарар күннэрэ-ыйдара этэ.

Тапталлаах оҕобутун, саамай чугас киһини сүтэрэр аһыгыта-абата баар эбит, ааһан-араан биэрбэккэ сүрэх бааһа буолан ингэн хаалара... Эн сырдык мөссүөҥүн олохпут тухары умнуохпут суоҕа. Эн ситэ олоҕортоох олоххун быраатың Ариан ситэри. Быдан дьылларга бырасты.

Күндү тапталлаах оҕобутун, сиэммитин сүтэрбит ыар күннэригэр күүс-көмө, өйөбүл буолбут аймахтарбытыгар бары махталбытын тиэрдэбит, бары үтүөнү, олоххутугар дьолу-саргыны, доруобуйаны баҕарабыт.

Эбээтэ Анастасия Егоровна, эһээтэ Николай Николаевич, эдьийдэрэ, ийэтэ, аҕата, быраата Ариан, балта

29 сентября 2012 года после продолжительной болезни ушел из жизни полковник милиции, Председатель Совета ветеранов органов внутренних дел и внутренних войск Республики Саха (Якутия) Сивцев Александр Петрович.

Александр Петрович родился в селе Намцы Якутской АССР в многодетной семье. После окончания школы в 1973 году был призван в ряды Советской Армии. Проходил службу в Туркестанском военном округе на территории Туркменской ССР. По окончании службы вернулся в родное село и устроился лесником в Намский лесхоз.

В 1976 г. Александр Петрович поступил в Хабаровскую среднюю специальную школу милиции МВД СССР. Успешно окончив ее в 1978 г., он был назначен инспектором ОБХСС отдела внутренних дел Якутского горисполкома. Уже через два года перспективного и грамотного сотрудника назначили старшим инспектором ОБХСС и направили в ОВД Сунтарского района.

В 1991 г. Александра Петровича назначили на должность заместителя начальника по работе с личным составом Сунтарского ОВД. Через год он возглавил районный отдел милиции.

Через два года был рекомендован и назначен начальником Управления внутренних дел г. Мирный, где проработал до 2000 года.

Опытный руководитель и профессионал своего дела Александр Петрович с 2000 по 2004 г. продолжил службу в должности заместителя начальника Штаба МВД Республики Саха (Якутия).

В 2004 г. уволился на пенсию из органов внутренних дел. Энергичный и грамотный человек не может долго сидеть без работы, в том же 2004 г. Александра Петровича пригласили на должность заместителя руководителя Представительства муниципального образования «Мирнинский район» в городе Якутске, где проработал до 2007 г.

В апреле 2009 г. был избран советником министра внутренних дел по РС(Я), председателем Совета ветеранов органов внутренних дел и внутренних войск МВД по РС(Я).

За время службы в органах внутренних дел зарекомендовал себя профессиональным и грамотным руководителем, умелым и инициативным сотрудником. За заслуги в службе Указом Президента России был награжден медалью «За отличие в охране общественного порядка», медалями МВД СССР и России «За безупречную службу» всех степеней, «200 лет МВД России» и многими другими. Также Александр Петрович являлся заслуженным юристом Республики Саха (Якутия).

Ушел из жизни прекрасный человек, специалист. Это невосполнимая потеря для всех земляков, родных, товарищей.

Выражаем глубокое соболезнование родным и близким по поводу кончины Сивцева Александра Петровича. Светлая память о земляке навсегда останется в наших сердцах.

Администрация МО «Намский улус», совет ветеранов улуса

Редактор В.Г. КАСЬЯНОВ

ОТДЕЛЛАР: информация, сурук, төрүт культура — 41496; бухгалтерия — 41141; факс — 41141; редакционной-издательской ситим — 41332

Тэрийэн таһаарааччылар: СР Правительствота, «Нам улуунун «Энсиэли» хаһыат редакцията» автономнай учреждение. Сибээс, информационной технологиялар уонна маассабай коммуникациялар эйгэлэригэр катээн көрүүгэ Федеральная сулууспа СР управлениетыгар 2012 с. олунньу 7 күнүгэр регистрациялааһыт нүөмэрэ — **ПИ №ТУ14-0216.**

Сурукка ааккытын-суолугун, үлэбитин, дьыбыт аадырыһын чопчу ыйыт. Редакцияга кирибит суруктар төннөрүллүбэттэр. **Автор этэрэ хаһыат санаатынын мэлдьи биир буолбат.**

“ЭНСИЭЛИ” - Нам улуунун хаһыата.

678380, Саха Республиката, Нам улууһа, Нам сэл., Заложной уул. 4.
E-mail: Namtsy41141@mail.ru; editor@namtsy.sakha.ru

БИЛЛЭРИИЛЭР

СЪЕМКА СВАДЕБ И ТОРЖЕСТВ!

Желаєте запечатлеть семейные торжества, свадьбы, юбилеи? Нет ничего проще — позвоните по телефону 42-9-48, 89243660623, 89141077316.

Мы приедем и по вашему желанию качественно, профессионально снимем на видео и фото с отличным оформлением. Также принимаем заказы на имидж-фильмы, музыкальные клипы, семейное фотографирование на дому, перевод из видеокассет на цифровые носители, монтаж и запись частных видеосъемок.

ИИ «Замятин А.Т.»

ЫҔЫКТАБЫЛЛААХ УЛУУС ОЛОХТООХТОРО!

Мэлдьи ыраас ууну биһигиттэн атылаһааха сөп. Ону таһынан атыгы бааллар механической помпалар, электрической кулердар. Сааһаһынан аҕалабыт. Кирдээх, саһарбыт уонна хайдыһаах баллоннары төттөрү ылбаппыт. Аппааны бөһ., Лена уул. 16-та. Дьыбыз илдэн биэрэбит.

Тел. 8914-300-11-70, 8924-873-73-

11 уонна 23-3-21.

ЫРААС УУНУ ИИЭНГ — ЧӨЛ ТУРУКТАНЫАН!

Продаю: войлок подошвенный, войлок юртовый, полотно. «Проксинт», ватин, брезент, куртка ватная (телогрейка), валенки, пенофол (5 мм, 8 мм). Цены ниже рыночных.
Тел. 89644244587

Утерян паспорт на имя Слепцовой Анастасии Степановны. Присим вернуть за вознаграждение.
Тел. 41-9-78, 89241706094

Продаю шубу (енот) в хорошем состоянии (48 разм.), цвет фиолетовый. Цена — 38 тыс. руб.
Тел. 89142228041, 27-3-06

Продается ленточная минипилорама «Кедр 4 м» бензин, новая! Возможен автообмен, ваши варианты.
Тел. 89243695201

Быһылла сылдьар 2 оҕолоох ынахтар атыһыланаллар. Сьаната кэпэстийинэн.
Тел. 42-0-97, 89143000288

Грузовые перевозки до 2-х тонн по селу, по городу.
Тел. 89841160270, 89243661967

Нам с. Дружба уул. 34 №-гэр 74 кв.м саҕа дьыэ атыһыланар.
Тел. 89142238050

Продаю автомашину ВАЗ-2107, 2008 г., цвет белый.
Тел. 89243677238

Хотон көрүүтүгэр үлэһиккэ наадыһабыт.
Тел. 23-5-50

С 8 октября 2012 г. с 9.00 до 21.00 ч. в здании гостиницы «Ассоль» работают специалисты Центра Традиционной Китайской Косметологии и Медицины «Далынь» г. Якутск.

Предлагаем пульсовую диагностику, лечение банками, иглотерапией, кровопускание, терапия тепловой лампой и китайский лечебный массаж.

Запись по тел.: +79148224430

Считать недействительным утерянный паспорт серии 9811 № 331553, выданный ТП УФМС России по РС(Я) в Усть-Алданском р-не на имя Шадрина Дмитрия Иннокентьевича.

Считать недействительным утерянное водительское удостоверение, выданное на имя Прокопьева Игоря Владимировича.

«ТУЙМААДА» ХАҔЫАККА СУРУТУН!

Бар дьонго аналаах дьинг көнүл, тутулуга суох «Туймаада» хаһыакка кэлэр 2013 сыл бастакы аҕарыгар сурутуу почта бары отделениеларыгар ытыллар.

Баар чачыны хайдах баарынан сырдарарынан, көннөрү киһи буччум санаатын аһаастык дьонго тиэрдэринэн ааһааччылар итэһэлэрин ылбыт «ТУЙМААДА» хаһыат кэлэр сылга өссө сонун, интэриэһинэй буолара күүтүмүр.

Толкуйдаатар, соробор соһутар, сөхтөрөр, ардыгар аралдьытар, көннүөрдэр рубрикалар тиһигин быспакка тахсыахтара: «Политика», «Экономика», «Төрүт үгэс», «Эйгэ», «Олох кестүүлэрэ», «Тус санаа», «Баай Байанай», «Иччи», «Таптал таабырына», «Дэриэбинэ мучумааннара» уо.д.а.

Иккис сылын «ТУЙМААДА» хаһыакка сурутуу сүрүн бириһэ — СУУС тыһыынча солкуобай! Ону таһынан улахан аныгы телевизор, суотабай телефон уо.д.а. сыаналаах бириһэстэр ооньонуохтара.

Бука барыгытын «ТУЙМААДА» хаһыакка көхтөөхтүк сурутаргытыгар ытырабыт.

«ТУЙМААДАБА» суруттарыан — олобу атын хараххынан көрүөн. РЕДАКЦИЯ

РАСПОРЯЖЕНИЕ от 05.10.12 г. №01-08-528

О внесении изменений в схему участков по муниципальным выборам 14 октября 2012г.

На основании ч.2 ст.16 Закона Республики Саха (Якутия) от 28.09.2011г. «О муниципальных выборах в Республике Саха (Якутия)» 3 №816-IV, в целях создания избирательных участков для проведения муниципальных выборов на должность главы и депутатов представительного органа МО «Ленский наслег» 14.10.2012г.

РАСПОРЯЖАЮСЬ:

1. Внести следующее изменение в схему избирательных участков по муниципальным выборам 14.10.2012г.:

№	Наименование избирательного участка	Численность избирателей	Количество депутатов	Количество избирательных участков	Границы избирательных участков
4.	УИК №15 «Строительный» Здание Намской РЭС Ул. Строительная, 59 тел 41-650	393	1	1	Ул. Строительная 1-41 и 4-22/1 Ул. Ленская 37-129/3 и 26-80 Ул. Полевая 17-45 и 6-18 Ул. Кооператива 1-7

2. Опубликовать настоящее решение в газете «Энсиэли».

3. Контроль исполнения настоящего распоряжения оставляю за собой.

Глава МО «Ленский наслег» П.М. Попов

1. МКУ «УСХ Намского улуса» проводит отбор получателей субсидий из местного бюджета МО «Намский улус» за счет субвенций, предоставляемых из государственного бюджета Республики Саха (Якутия), на поддержку сельскохозяйственного производства для осуществления отдельных государственных полномочий в 2012 году, по следующему направлению:

«Табунное коневодство»:

«Сельскохозяйственным организациям, крестьянским (фермерским) хозяйствам, индивидуальным предпринимателям, сельскохозяйственным потребительским кооперативам на возмещение части затрат на содержание маточного поголовья лошадей-кобыл, по ставке на 1 голову кобылы, исходя из данных официальной статистической отчетности на начало года;

Получатели субсидий должны соответствовать следующим критериям:

а) наличие свыше 50 голов кобыл, по данным официальной статистической отчетности»
Получатели субсидий должны выполнить следующие условия:

а) выполнение плановых показателей, предусмотренных соглашением о предоставлении субсидий;

б) предоставление статистических и ведомственных отчетов Управлению.

2. Перечень документов, предоставляемых всеми заявителями для участия в отборе на получение субсидий из местного бюджета Муниципального образования «Намский улус»:

— заявление на участие в отборе;

— сельскохозяйственные кооперативы предоставляют копию положительного заключения ревизионного союза;

— крестьянские (фермерские) хозяйства, включенные в реестр Ассоциации крестьянских (фермерских) хозяйств Республики Саха (Якутия) и России — выписку из Единого госу-

дарственного реестра юридических лиц или заверенную копию такой выписки (для юридических лиц), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения в средствах массовой информации извещения о проведении конкурса;

— выписку из Единого государственного реестра индивидуальных предпринимателей или заверенную копию такой выписки (для индивидуальных предпринимателей), полученную не ранее чем за шесть месяцев до дня размещения в средствах массовой информации извещения о проведении конкурса;

— копию отчета об отраслевых показателях деятельности организаций АПК по форме № 6-АПК (годовая, вновь созданной организацией — квартальная за текущий год), заверенную организацией для юридических лиц (для крестьянских (фермерских) хозяйств — информация о производственной деятельности крестьянского (фермерского) хозяйства по форме № 1 — К(Ф)Х.

3. Установить срок приема заявок с предоставлением требуемых документов, согласно Правилам предоставления субсидий: с 09 часов 00 минут 08 октября до 18 часов 00 минут 22 октября 2012 года.

4. Информация размещена на официальном сайте МО «Намский улус» www.sakha.gov.ru.

5. За условиями конкурсного отбора обращаться в МКУ «УСХ Намского улуса» (каб. 104, 207 в администрации МО «Намский улус»), к специалистам сельского хозяйства наследов.

Справки по тел. 41-2-82

Бииргэ үлээбит коллегабыт, ИДМ ветерана Сивцев Петр Петрович тапталлаах убай, ис дьыала министерствотын ветеранарын сэбиэтин председателэ
СИВЦЕВ Александр Петрович
күн сириттэн барбытынан аймахтарыгар, чугас дьонноругар дириг кутурбаамытын тиэрдэбит.
Намнаабы ИДМ-о сотрудниктара уонна ветеранарын коллектива

«Энсиэли» хаһыат
РИС талыһына, таһыһына уонна бэчээттиир сыаһар бэчээттанна.
Аадырыһа: Нам сэл. Заложная уул. N4
Формата А3. Кээмэй 2,0 бэчээт. лис
Көңүл сыананан атыһыланар
Индекс — 54889. Тираһа — 1740
Бэчээккэ илии баттаньтын графига — 12:00 ч. 05.10.2012 с.
Бэчээккэ илии баттанна — 11:20 ч. 05.10.2012 с.